

ORIENTTEERUJÄ

vebruar/märts 2002

nr. 1/62

**Noorendikus
Markus Puusepp**

**Intervjuu
Andres Tarandiga**

**Võsast väljas:
Pille Taba ravib
Parkinsoni**

Nõuanne: suusad libedaks!

Orienteeruja 1 (62)

veebuar/märts 2002

Eesti Orienteerumislidu

perioodiline väljaanne
Ilmub 1994. aastast

Väljaandja:

EESTI ORIENTEERUMISLIIT

Regati 1, 11911 Tallinn

A/a: 221002100295, Hansapank

Tel./Faks: 06 398 681

e-mail: eol@spin.ee

www.orianteerumine.ee

Peatoimetaja: Maret Vaher

Aia tn 2-3, 61001 RÕNGU

Tel. 052 32 977

07 459 254 (k), 07 459 487 (t)

e-mail: maretvaher@hotmail.ee

Esikaane kujundus: Kalev Külaase

e-mail: calew@hotmail.ee

Tulemuste küljendamine: Maret Vaher

e-mail: maretvaher@hotmail.ee

Kolleegium: Sixten Sild, Ruth Vaher,

Kaidi Oone, Monika Järveoja

Orienteeruja üksikmüük:

Mati Poom (Tallinnas, Põhja -Eestis ja

suurematel üleriigilistel võistlustel)

Tiina Oras (Tartu neljapäevakutel)

Üksikuid eksemplare saab osta ka

EOLi kontorist Piritalt Regati tn 1

Üksiknumbri hind: 25 kr.

Järgmise numbri kaastööde viimane tähtaeg:

25. märts 2002

Reklaami- ja tulemuste avaldamise hinnad:

1. EESTI O-VÕISTLUSTE TULEMUSTE AVALDAMINE EOLi

liikmetele

1.1. kuni 100 võistlejat	50 kr*
1.2. kuni 200 võistlejat	100 kr*
1.3. kuni 300 võistlejat	200 kr*
1.4. kuni 500 võistlejat	300 kr*
1.5. üle 500 võistleja	400 kr*

* 2-päevase võistluse tulemused + 50%; 3-päevasel võistlusel + 75%; 4-päevasel võistlusel + 100%

2. EESTI O-VÕISTLUSKUTSETE AVALDAMINE EOLi liikmetele

2.1. suurus kuni A7	50 kr kord *
2.2. suurus kuni A6	100 kr kord *
2.3. suurus kuni A5	200 kr kord *
2.4. suurus kuni A4	500 kr kord *

* Korduskutse avaldamine - 30%

3. REKLAAMI AVALDAMINE * (sisemised leheküljed)

reklaami suurus kuni Eesti Välismaa

3.1. A7	100 kr kord	200 kr kord
3.2. A6	200 kr kord	400 kr kord
3.3. A5	400 kr kord	800 kr kord
3.4. A4	800 kr kord	1600 kr kord

Tagumine lehekülg:

3.5. A5	500 kr kord	1000 kr kord
3.6. A4	1000 kr kord	2000 kr kord

* Kordusreklaami avaldamine - 30%, mitmekordse reklaami avaldamise hinnad kokkuleppel EOLiga.

Kõik muud soodustused kokkuleppel EOLiga.

e-mail: eol@spin.ee, tel 6398681

Kõik tulemused, kutsed ja reklaamid tuleb esitada

toimetajale digitaalsel kujul aadressil: maretvaher@hotmail.ee

Teine Eesti

Leho Haldna

EOLi president

Viimane EOLi üldkogu tõstatas üles vastuolu, mis sisaldab meie orienteerumises. Selgus, et ka meil on olemas oma "teine Eesti". Üldkogul käis esimese ja teise Eesti piir EOLi liikmemaksu tõstmisvajaduse koha pealt. Osa väiksemate klubide esindajad arvasid, et uus EOLi liikmemaks - 2000 krooni ei ole neile jõukohane ja ähvardasid EOList lahkuda. Suurklubi tegi aga ettepaneku kehtestada liikmemaksu suuruseks 10 000 krooni.

Samuti on meil kuulda, et Smoodustamisel on TKA ehk Tarbivate Klubide Assotsiatsioon ja KKL ehk Korraldavate Klubide Liit. TKA ühendab klubisid, kelle liikmed ei soovi ühiskondlikku tööd teha. KKL kuuluvad klubid korraldavad võistlusi, kasvatavad järeikasvu jne. Võiks teha ka ÜKÜ ehk Ükskõiksete Klubide Ühingu. Liikmeid oleks sinna kohe varnast võtta. Aga nad on nii ükskõiksed, et ei viitsi isegi organiseeruda.

Järgmine piir käib meil tippspor- di ja rahvaspordi vahelt. Need orienteerujad, kes tahavad Eestit esindada MM-võistlustel, arvavad, et kõik ülejäänud orienteerujad peavad neid toetama. Nad usuvad, et EOLi liikmed on oma liikmemak- sust ja rahvaspordi tasemel orien- teerumishuvilised on nõus loovuta- ma on stardimaksust mingi osa nende ettevalmistuseks. Tegelikkus näitas, et umbes 15 orienteerujal oli soov ja võimalus viimastel MM- võistlustel koondist rahaliselt toeta- da.

Näiteid erinevatest huvidest ja Narusaamadest Eesti orien- teerumises võib tuua veelgi. Kuidas neid piire kaotada? Pakun välja ret- septi - muudame tarbivad sõprus- konnad toimivaks klubiks. Võimalikud on klubide ühinemised, liitumised jne. Eesmärk saab olla esialgu väga lihtne - korraldame oma võistluse ja moodustame noorte treeninggrupi. Nii tekivad enamikul klubidel ühised, arengule suunatud huvid. Need vahetaksid välja prae- guse domineeriva tarbimismentali- teedi a'la ma olen Tallinnast ja kor- raldage mulle võistlus!

Isegi viimast suhtumist annab Iteatud ümberjaotamissüsteemi- ga ala arengu huvides ära kasutada. Näiteks tõstame täiskasvanutel kõigil võistlustel stardimaksu 2-3 korda. Siis tekib vähemalt võistlust läbiviival klubil lisavahendeid oma klubi arenguks, s.h. noortega tegelemiseks. Korraldavad klubid saavad oma liikmetele kompenseeri- da stardimaksu tõusu. Puhtad tarbi- jad on siis ainsad, kes peavad rohkem oma metsajooksu lõbu eest maksma.

Muidugi kuuluks siis kõikide Eestis orienteerumis- võistluste stardimaksust ka paar krooni EOLile. Kuskilt tuleb leida vahendeid EOLi põhikirjas seisvate eesmärkide täitmiseks. Ei usu, et riik ja sponsorid saavad olla meie ala järjepidevuse kandjateks. Me peame ise olema aktiivsed, ühiste huvide ja eesmärkidega.

Orienteeruja ilmumisgraafik aastal 2002

(Number- kaastööde saatmise	4/65	31.05	14.06	27.06
viimane tähtaeg - küljendamise lõpp	5/66	15.07	29.07	08.08
- ajakiri ilmub)	6/67	2.09	16.09	26.09
	7/68	7.10	21.10	02.11
	8/69	18.11	2.12	20.12
2/63	25.03	8.04	18.04	
3/64	29.04	13.05	24.05	

EOLi juhatus 2002

Novembris toimunud Eesti Orienteerumislidu Üldkogul valisid orienteerumisklubid uue 7-liikmelise EOLi juhatuse, kes vastavalt põhikirjale on EOLi põhimootoriks järgmise (st selle) aasta jooksul.

Tänaseks peetud kahe esimese koosolekuga on muuhulgas tehtud juhatuse aastane töökava, kinnitamisel on EOLi edetabelivõistluste kalender, esimese lugemise on läbinud EOLi 2002.aasta eelarve.

Allpool tutvustamegi lühidalt uut juhatust järgmiste andmete abil: nimi, sünniaeg, klubi, töökoht ja amet, ühiskondlik tegevus; põhiteema (ülesanne) juhatuse liikmena; 3 Eesti orienteerumise põhiprobleemi).

Nikolai Järveoja (10.05.50), OK Põlva Kobras,

Töökoht: Põlva Spordikooli treener-õpetaja
Ühiskondlik tegevus: OK Põlva Kobras president, Põlva Spordiliidu juhatuse liige, Põlva kultuuri- ja

sporditöö kapitali nõukogu liige

Põhiteemad juhatuses: aseesimees; noortetöö ja sponsorlus;

Eesti orienteerumise põhiprobleemid: orienteerumise turunduse puudumine; koolituse puudumine; klubi-ja projekti-juhtide kompetentsus ja motiveeritus

Tõnis Haldna (6.04.65), ROK Rae,

Töökoht: AS Hekotek, müügidirektor

Juhatuses: o-kaartidega seonduv

Probleemid: rajameistrite nõrk tase ja koolituse puudulikkus; eesti tipp o-klubi puudumine rahvusvahelises konkurentsivõime (a la Eesti klubide koondis)

Meelis Atonen (5.12.66), OK Lehola.

Töökoht: Riigikogu liige, Riigikogu rahanduskomisjoni esimees; AS Valga Haigla nõukogu esimees, AS Wermo nõukogu liige, AS Tallinna Lennujaama nõukogu liige, Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse nõukogu liige, Maaelu Edendamise Sihtasutuse nõukogu liige.

Ühiskondlik tegevus: Reformierakonna aseesimees, üliõpilaskorporatsiooni Rotalia vilistlane, Valga linnavolikogu liige; ajakirjanduslik tegevus.

Juhatuses: PR tegevus, orienteerumise sõprade ja toetajate leidmine ja kaasamine

Probleemid: nõrk turundustegevus; orienteerumise ebaselge tulevik eesti spordi olelusvõitluses; madalad eesmärgid, vähene aktiivsus järelkasvu kasvatamisel

Tarmo Klaar (16.05.74), OK Ilves.

Töökoht: AS MicroLink Arvutid, IT juht

Ühiskondlik tegevus: OK Ilves

Juhatuses: IT arendamine EOLi ja võistluste korraldamisega seotud probleemid

Probleemid: korralduskvaliteet; passiivsus uute ideede arendamisel; rahvaspordi areng

Leho Haldna (1.06.61), OK Võru,

Töökoht: AS Sangar Valga Vabrik, tegevdirektor

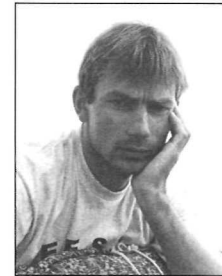
Ühiskondlik tegevus: EOLi president / juhatuse esimees 1993-täna; EOK liige 1994.a;

Juhatuses: alates

1993.a detsembrist

Probleemid: EOLi rahastamine; klubide nõrkus, palgalise kaadri puudumine kohtadel; orienteerumise tulevik eesti spordi olelusvõitluses

Sixten Sild (19.06.64), OK Võru,

Töökoht: AS Võro Kommerts, arendusdirektor

Ühiskondlik tegevus: OK Võru juhatuse esimees, Orienteeruja toimetuse kolleegiumi liige;

Juhatuses: tahan leida edasiminekuvõimalusi meie tippudele harjutamistingimuste loomisel.

Probleemid: orienteerumise madal staatus noorte hulgas, kandepind ei laiene; vähene tähelepanu tippsportlastele; madal ühiskondlik aktiivsus klubide tasandil.

Ormar Lutsberg (31.10.65), OK Lehola.

Töökoht: EOLi tegevdirektor

Ühiskondlik tegevus: puudub, kuna kõik mahub tööülesannete hulka

Juhatuses: kaasamõtteleja

Probleemid: süstemaatilise koolituse puudumine; tippspordi programmi puudumine; kaardimajanduse korrastamisvajadus; o-päevakute koordineerimine ja tulevik

Maret Vaher (12.01.73), OK Põlva Kobras;

Töökoht: AS Rõngu Mahla tootmisjuht;

Ühiskondlik tegevus: Orienteeruja peatoimetaja ja küljendaja;

Juhatuses: ajakiri ja tippsport.

Eesti orienteerumise põhiprobleemid:

Orienteeruja jätkusuutlikkus ehk mis saab meie ajakirjast aastal 2003; orienteerumise maine spordialade hulgas; "suurte" ja "väikeste" klubide vastuolud

Orienteeruja väljaandmist toetavad AS Tõravere Trükikoda ja Eesti Kultuurkapital

EESTI KULTUURKAPITAL

EOLi juhatus otsused:

23.11.2001.a.

216. Kinnitada EOLi 2003.a. võistluste korraldajateks järgmised klubid:

1. OK Võru - EMV lühirada ja HD21 teade, koht Vällamäe, peakorraldaja S. Sild
2. OK Kooperaator - EMV öine rada, koht Puidiso/Kuusalu, peakorraldaja M. Tornberg
3. OK JOKA - EMV pikk rada, koht Ardu/Nõmmeküla, peakorraldaja P.Poopuu
4. OK Orion - XV Suunto Games, koht Kullijärv/Jussi järved, peakorraldaja R..Tivas

4EST-2003 toimub koos juunioride MM-võistlusega ja korraldab "Eesti klubide koondis", peakorraldaja L.Haldna Juhatus kuulutas välja lisakonkursi EMV tavaraja ja juunioride/veteranide teate korraldaja leidmiseks.

03.12.2001.a.

217. Võtta vastu MTÜ Spordiinfo-keskus Sportnet EOL liikmeks.

21.12.2001.a.

218. Valida EOLi juhatus aseesimeheks Nikolai Järveoja.

219. Kinnitada EOLi juhatus 2002.a. töökorraldus ja koosolekute toimumise kalender.

EOLi kevadise üldkogu toimumisajaks on 16.03.2002.a.

EOLi sügisese üldkogu toimumisajaks on 23.-24.11.2002.a.

14.01.2002.a.

220. Kinnitada riigi 2002.a. noorte tipp-spordi toetuseks eraldatud 480 000 kr jaotus klubide vahel

lähtuvalt KM tingimustest ja teha järgmine esildis Kultuuriministeeriu-mile: KOKKU 480000 krooni jaotus:

- Eesti Orienteerumislit 120000
- Orienteerumisklubi Võru 79037
- Orienteerumisklubi Põlva Kobras 78913
- Rakvere Orienteerumisklubi 39841
- Orienteerumisklubi Orvand 34606
- Viljandi Orienteerumisklubi Lehola 27538
- Teaduste Akadeemia Orienteerumisklubi 19612
- Värskla Orienteerumisklubi Peko 17398
- Hiumaa Orienteerujate Klubi 16802
- Orienteerumisklubi Ilves 13152
- SRD Spordiklubi 12337
- Järvamaa Orienteerumisklubide Assotsiatsioon 8694
- Spordiklubi Saue Tammed 8646
- Orienteerumisklubi Orion 1894
- Orienteerumisklubi Heering 1530

22.01.2002.a.

221. Kinnitada Eesti koondised järgmises koosseisus:

1. Juunioride MM suusaorienteerumises,

28.01.-03.02.2002 Jablonec nad Nisou (Tšehhi): M20: Erm Tõnis, Jürimäe Tõnis; W20: Mäeots Tuuli, Limberg Kadri

2.Noorte EM suusaorienteerumises, 28.01.-03.02.2002 Jablonec nad Nisou (Tšehhi): M18: Vaher Sander, Pihl Peeter; W18: Mere Siiri; M16: Järveoja Mihkel, Puusepp Markus.
Treener, esindaja: Mati Ojandu.

09.02.2002.a. (XXXIX koosolek Kantri hotellis, Tartus)

222. EMV 2003.a. korraldaja valimine. Kinnitada 2003.a.Eesti MV tavarajal ja juunioride/veteranide teatejooksus peakorraldajaks OK Kape.

223. 2002.a. suusaorienteerumise EMV korraldamisest. Seoses lumeoludega viia EMV suusaorienteerumises üle 01.-03.03.2002. Kui lumeolud ei võimalda 25.02. seisuga võistlust läbi viia, teeb edasise otsuse võistluse toimumise kohta 16.03.2002.a toimuv EOLi üldkogu.

224. EOLi 2002.a. koolituskava kinnitamine. Kinnitada EOLi 2002.a. koolituskava:

09.02. kaardistajate koolitus Tartus - vastutav läbiviija L.Haldna

02.03. või 24.03. rajameistrite ja volinike koolitus Tartus – vastutav läbiviija L.Haldna

16.03. rajameistrite ja kaardistajate koolitus Tallinnas – vastutav läbiviija T.Haldna

23.03. klubijuhtide koolitus Tartus – vastutav läbiviija N.Järveoja

20.04 noortejuhendajate koolitus Jänedal – vastutav läbiviija O.Lutsberg

225. 2002.a. edetabelivõistluste kalenderplaani kinnitamine. Kinnitada EOLi 2002.a. edetabelivõistluste kalenderplaani. <http://www.orienteerumine.ee/okalender.php3>

08.06. toimuv II Clarioni AV kinnitada tingimusel, et korraldaja on EOLi klubi.

226. 2002.a. edetabelijuhendi kinnitamine. Kinnitada EOLi 2002.a. orienteerumisejooksu edetabeli juhend.

<http://www.orienteerumine.ee/eol/dok/2002/edetabel2002.htm>

227. EOLi üldkogu kokkukustumisest 16.03.2002.a. Kutsuda EOLi üldkogu kokku 16.märtsil 2002.a.Tallinnas

EOLi juhatus otsus (Interneti teel)

15.02.2002.a.

228. SO MM koondise kinnitamine Kinnitada Eesti koondis XIV suusa-O MM-ile Bulgaarias 23.02.-03.03.2002.a. (Borovetz):

H21 - Ander Ojandu, Margus Hallik
Treener ja esindaja – Mati Ojandu.

Palju õnne !

- 13. veebruar 1984 Eveli Saue
- 14. veebruar 1961 Vallo Varjo
- 14. veebruar 1964 Raivo Pellja
- 14. veebruar 1968 Armo Hiie
- 17. veebruar 1935 Anto Raukas
- 21. veebruar 1950 Anu Saue
- 22. veebruar 1957 Kaljo Julge
- 25. veebruar 1959 Reet Johanson
- 26. veebruar 1951 Lembit Nöps
- 26. veebruar 1988 Timo Sild
- 26. veebruar 1965 Kaido Nurja
- 27. veebruar 1943 Ira Saar
- 27. veebruar 1980 Anu Möistlik
- 28. veebruar 1970 Vello Solna
- 02. märts 1953 Relvo Värton
- 04. märts 1936 Valju Tali
- 04. märts 1970 Heiti Hallikma
- 04. märts 1973 Eero Kivikas
- 05. märts 1946 Peep Koppel
- 07. märts 1970 Arbo Rae
- 08. märts 1943 Ants Lindre
- 10. märts 1938 Jüri Ümarik
- 10. märts 1951 Urmas Müür
- 10. märts 1970 Margit Limak
- 11. märts 1951 Kalev Aun
- 11. märts 1966 Priit Överus
- 14. märts 1949 Toivo Kotov
- 17. märts 1930 Karin Laine
- 17. märts 1951 Mati Pilt
- 17. märts 1958 Vilve Liismann
- 21. märts 1952 Harry Veide – 50
- 24. märts 1938 Ilse Uus
- 24. märts 1973 Kaido Hallik
- 26. märts 1936 Rain Lahtmetes
- 26. märts 1974 Erkki Aadli
- 02.aprill 1941 Georg Sooberg
- 03.aprill 1950 Koit Paasma
- 04.aprill 1938 Maire Raid
- 04.aprill 1938 Jüri Zimmermann
- 06.aprill 1949 Mare Aibast
- 06.aprill 1975 Edith Madalik
- 06.aprill 1965 Tõnis Haldna
- 06.aprill 1977 Heleri Valk
- 08.aprill 1971 Epp Käpa
- 09.aprill 1958 Kalle Remm
- 11.aprill 1977 Lilian Värton
- 11.aprill 1984 Siiri Mere
- 13.aprill 1955 Silva Käärt
- 13.aprill 1968 Rene Ottesson
- 13.aprill 1971 Viivi-Anne Soots
- 14.aprill 1970 Alar Viitmaa
- 14.aprill 1985 Ats Uiboupin
- 15.aprill 1944 Mati Poom

Mõtisklus ankeedi teemal

Olavi Kärner

Esimesel pilgul lihtne küsimus et kes teevad O-lehte paneb fantaasia tööle. Mis siis oleks kui tegijad oleks mitteorienteerujad? Arvatavasti oleks meil siis tegu ühe reklaamväljaandega, kus müüja eesmärk on ergutada ostjat rohkem raha kulutama ja ajakirja järgi oleks eestlase kaks kõige olulisemat spordivahendit tugitool ja õlu. Kui kaua selline O-leht leiaks lugejaid on omaette küsimus.

Pika sissejuhatusesega tahtsin harjutada lugejat mõttega, et O-lehte ei saagi teha keegi peale orienteerujate endi. Sest keegi võõras ei suuda lehte hoida piisavalt asjalikuna. O-sport kuulub keerulisemat sorti alade hulka. Miks?

Ma alustan kaugemalt. Pea saja aastaseks elanud Briti filosoof Bertrand Russel on kirjutanud: "Enamik inimesi on nõus ennem surema, kui mõtlema hakkama ja tegelikkuses nad nii teevadki". Isiklikult kipun arvama, et tal on õigus.

Vastasel korral oleks maailmas malehuviliste hulk suurem kui jalgpallisõprade oma. O-sõprade ringi jääb püsima vaid see, kes on mõtlemiseks valmis, seega inimene vähemuse seast. Sest o-sport sunnib teda oma võistlushasardis kordasaadetud imetegude üle aru pidama. Kui ta sellega hakkama saab, siis tekib areng ja kasvab ka huvi asjaga edasi tegelda.

Enamikule inimestest jääb o-sport aga arusaamatuks, ükskõik kui lähedalt neile seda ka näidata. Sest tavahuviline tahab erutavat sündmust, mitte etendust, mis sunnib oma ajusid liigutama. Sellega oleks nagu vastatud ka suurtele lootustele o-sporti olümpiale pääsemise kohta. Kui ta ka sinna pääseb, siis vaid nurgataguseks alaks.

Nüüd tagasi lehe juurde. Spordilehe tähtsaim ülesanne on sportlase mitte tugitoolinautija teenimine. Selle viimase jaoks on miljon hõrgutist niigi. O-leht on (arvatavasti) Eestis ainuke, kes seda nõuet täidab. Vähemalt allakirjutanu pole talle konkurente leidnud. O-lehe praegused olulisemad plussid tunduvad olevat:

1. Tagajärgede veerud.

Need on seltskonda ühendavaks lüliliks näidates, et kedagi pole unustatud. Vaieldav on siin, kas katkestanud ja tühis-

tatud võistlejate nimesid trükkida. Ajakirjanduses ilmuv protokoll peaks ehk reklaamima vaid positiivset osa.

2. Noorendik

Selle pidamine on kindlasti üks raskemaid töid. Kuidas kirjutada noortele arusaadavalt aga samas mitte liiga nämmutada. Loodetavasti tõmbab rubriik ise enda juurde aktiivseid noori o- ja kirjasõpru, kes teda vedama hakkavad. Aga ta EI tohi mingil juhul saada domineerivaks rubriigiks, sest enamik tellijaid on siiski täiskasvanud.

3. Teine raske katsumus toimetusele on piirata seebimullide puhumist o-sporti arendamise sildi all. NN "taassünni" teema (v.t O nr 8 2001) on tüüpiline juhtum. Riigi o-sport muutub elujõuliseks kui on täidetud vähemalt 4 tingimust: on (tegelik) juhtgrupp ala vedamiseks; ühised võistlusmäärused, ala harrastajad, kes peavad seda oma põhi(spordi)alaks; ja riigi

meistrivõistlused. Siililegi on selge, et aastatel 1926-57 need tingimused olid täitmata. Olid o-katsetused Eesti territooriumil, ei midagi rohkem. Kusagil 1958-60 võttis o-elu alles tõsise arengusuuna.

4. Treeningu-, toidu- ja tervisejuhised

Need on o-lehe ühed huvitavamad ja kasulikumad artiklid. Ja probleem on ka vana – o-treeningu spetsiifikat rõhutavat materjali tundub vähe olevat. Häid artikleid on vähe kogu maailmas. Aga olulisematel o-lehtedel tuleb silm peal hoida, et paremad jupid ka meie lugejale edastada. Praegu teeb seda vaid Sixten, kuid materjali on küllalt ja infovahetajaid võiks olla rohkem.

5. Kaart on o-lehes väga oluline.

See on ju firmamärk. Eks ta peaks olema rajaga ning paremal juhul ka mõne klassi võitja lühikese kommentaariga. Lehte on mõtet panna vaid seda kaarti ja rada mis ka o-tehniliselt pinget pakub. Sel juhul on juba H või D 21E võitjal nii mõndagi selgitada laiemale lugejaskonnale.

6. Meistrite intervjuud on ainuke materjal, mis otseselt saab lugejat mõjutada ja teda ergutada sporti tõsisemalt suhtuma. Treeningute köögipool pole üldiselt arusaadav ilma vahendajata, kes lahti seletab.

Arvan, et O-lehe toimetus peaks üritama rohkem välismaa o-tähtede intervjuusid hankida. Oma meistreid kasvab küllalt aeglaselt.

Nüüd natuke unistusi ka.

Tundub, et o-lehe lugejaid on vähe. Kas meil poleks võimalik oma lehega üle võtta kõigi Eesti vastupidavusalade huvide esindamine. Mul pole aimugi kui palju tööd selleks tuleks teha, aga kui alustada tervisejooksude ja suusamatkade kalendri tutvustamisest?

Jooksutreeningust on niigi vahel juppe. Ega see reklaamileht "Sporditäht" neid rohkem ei paku.

Lõpetuseks tahaks tänada o-lehe toimetust lugejate innuka teenimise eest. Kui võimalik, andke oma Kuldsulgu 2002 sellele, kes esimesena tuli mõttele o-lehest o-ajakiri teha.

Toimetus:

Raske on tuua välja ühte inimest, kes kõige esimesena tuli ajakirja mõttele, sest see idee on sama vana kui meie ajalehtki. Küll aga võib täie kindlusega väita, et ilma Rain Lahtmetša järjepideva tagantorkimisteta poleks ajalehest ajakirja nii kiiresti saanud.

Kuldsulg 2001 jääb aga sobiva kandidaadi puudumisel välja andmata.

Kaart on meie firmamärk. Erik Aibast, Sixten Sild ja Kalle Kalm EMV lühirajal Kambjas 2001 Foto Harry Veide

Neuroloog Pille Taba

Võsast väljas on uus rubriik, mis valgustab meie tuntud orienteerujate 'teise elu' tahke, s.o vaatab neid ajal, mil nad parajasti metsa vahel ei silka.

Meie hulgas on väga erinevate elualade esindajaid ja Orienteeruja püüabki lugejale neist mõnda tutvustada. Võib-olla ei ole kõigil selle rubriigi kangelastel ette näidata kõrgeid kohti tiitlivõistlustelt, kuid see-eest on nad medaleid väärt oma erialal.

Erinevatele töökohtadele ja tiitlitele vaatamata seob neid kõiki üks tähelepanuväärne ühine omadus – suur kiring orienteerumise vastu.

Ah et mis ma teen siis, kui ma võsast välja saan? No kõige rohkem aega tegutsen kindlasti Närvikliinikus, olen sattunud tegema just seda tööd, mis mulle meeldib.

Agas suurima heameelega olen ma ka kodus, oma mõnusa pere keskel (seda aega ei ole just väga palju, kui me seal kõik kokku saame). Ja sellesama koduse seltskonnaga ajaveetmise hulka kuulub ju ka võsas käimine.

Nii et kõike seda eraldi võtta päris ei saagi. Aga ega arsti-amet ole ju midagi väga erilist orienteerujate hulgas, oma klubistki tuleb terve rida meelde: Toomas Ellervee veresoontekirurgina (lisaks Kliinikumi operatsiooniosakonna juhataja), Maie Abram anestezioloogina, Tiiu Kaasik ja Miniija Pääslane perearstidena, Piret Kaasik hambaarstina, Arno Ruusaalepp kirurgia residentina.

Haridus: kõrgem (sain peaaegu arstiks) + internatuur (sain päris arstiks) + residentuur (sain päris neuroloogiks) +

doktorantuur (lõppes suursündmuse - Piia sündimisega, aga lootust on, et õnnestub kraad ka ära kaitsta). Siit jääb mulje, et peale tudeerimise polegi elu jooksul õieti muud teinud, aga arstiameti õppimise kõrvale on käinud kogu aeg ka praktiline töö, alguses ka 5 aastat maakonnahaigla neuroloogina.

Amet: neuroloog - haigla poole pealt on ametlik nimetus neuroloogia eriala arst-õppejõud, ja ülikooli poole pealt neuroloogia assistent.

Töökoht: Tartu Ülikooli Närvikliinik.

Üks tavaline tööpäev

Mul polegi tavalist tööpäeva - selles mõttes, et iga tööpäev on isemoodi. Neuroloogia osakonna haigete ravimine kuulub küll igasse päeva. Korra nädalas on konsultatiivne vastuvõtt (peab tunnistama, et see on paraku rutiinsem osa tööst, kui üldse mingitest rutiinidest rääkida saab). Väsitavam osa on kindlasti valved, tavapäraselt 24-tunnised; neuroloogi vaatevälja kuuluvad

insuldid, pea- ja lülisamba traumad, meningiidid ja entsefaaliidid, seeriakrambid jm närvisüsteemiga seotud haigused, mis erakorraliselt tekiavad. Tavatud pole ka kuskilt leitud teadvuseta inimesed, kellel diagnoosi panek problemaatiline võib olla.

Õppetööga tuleb tegeleda, sel õppeaastal loen neuroloogia loenguid ja teen praktikume eripedagoogika tudengitele, lisaks täiendusloengud arstidele, aeg-ajalt mingid konverentsi-ettekanded. Konverentsid ja enesetäiendamine tähendavad ka maailma pidi reisimist, aga puhkuseraisid ei ole need mitte (kuigi huvitavad).

No teadust tuleks ka arendada, üritan aeg-ajalt hoogtöö korras mõne artikli kirjutada; doktoritöö on iseenesest valmis, aga kokkukirjutamise faasis, teemaks Parkinsoni tõbi.

Selle haigusega tegelemisse olen nii sisse elanud, et olen sattunud ka Parkinsoni Haiguse Seltsi tegevust tagant lükkama. Eelmisel aastal sai üles Parkinsoni tõve kodulehekülj, vaadake ka (www.parkinson.ee)! Oleme sattunud ka mitmesse Euroopa Liidu teadusprojekti, mis ühelt poolt huvitava kogemuse ja teadmise annavad, teiselt poolt erinevate maade kolleegidega suhelda võimaldavad.

Orienteerumine Sinu elus

Orienteerumine on olnud mulle väga tähtis, muidu ma enam sellega ei tegelekski. Praegu mitte küll enam niivõrd tähtis tulemusspordina (kuigi Eesti medali üle on mul loomulikult väga hea meel), kuivõrd just väljalülitamiseks igapäevasest tööelust ja

Pille Taba

Võistlusklass: D40

Klubi: OK Ilves

Sünniaeg: 5. september 1961

Elukoht: Tartu linn

Peres 3 last: Riho üsna täiskasvanu, Nele natuke noorem ja Piia päris väike; puhkepäevane perering on tegelikult palju suurem.

September 1984: Eesti MV maratonis Elvas Foto erakogust

Jaauar 2002: öövalves

Foto erakogust

pingest. Kaardiga metsas ju lähivad kõik muud mõtted (mured) meelest! Sama oluline on seltskond: vanad tuttavad, klubikaaslased, ja muidugi konkurendid: oleme nüüd veteranideklassis täpidena jälle kokku saanud samade tüdrukutega, kellega noorteklassis võistlesime. Teiselt poolt seob orienteerumise mind võistluste korral-

damine, mida olen teinud nii kaua, kui ennast orienteerumise juures mäletan. Mingi periood enne võistlusi on see töö üsna pingeline, meie klubi probleem ongi see, et pole sporditöötajaid, inimesed on põhitööga väga hõivatud. Nii ma isegi - ei saa ju hobi pärast ennast töölt lahti võtta. Samas - koostegemistes ju klubi mõte ongi.

Muidugi on kunagi tulemus-sport mulle tähtis olnud, aga see jääb noorteklassi ja tudengi-aega. Kindlalt on mulle noortemedalid palju tähtsamad olnud, kui praegused veterani-medalid (ja tundub isegi kummaline, et diskuteeritud on võimalust noortemedaleid mõnes klassis mitte välja anda).

Kuskil naiste suure koondise serva peal olen olnud ja matšidel osalenud. Sellesse aega jääb ka kaardijoonistamine, mis aga laste sündimisega ära lõppes - see tähendab terve sügise jagu puhkepäevade metsas veetmist.

Aga tulevikus? No eks see

jääb ikka üheks mõnusaks vaba aja veetmise viisiks. Miski ei keela mul ju ka kolmekümne aasta pärast metsi pidi kobistada ja lastelaste tulemuste üle rõõmu tunda.

Hobid

Ega õieti eriti aega jäägi. Orienteerumisele läheb suur osa vaba aega ära: ei tähenda ju sellega tegelemine ainult ise jooksmist, vaid ka pidevat korraldustööd, mis on üsna ajamahukas. Aga kui võimalus tekib, käin klassikalist muusikat või džässit kuulamas; olen lõpetanud kunagi muusikakooli.

Kuidas suhtutakse Sinu töökohas orienteerumisse, palju sellest teatakse?

Ei teata õieti midagi. Paar kolleegi on küsinud, et kas täiskasvanuna võiks veel proovima tulla, ja olen neid julgustanud neljapäevakule tulema, aga esialgu on see küll

plaanideks jäänud. Üldine suhtumine sporti on neutraalne, aga neid inimesi, kes ise millegagi tegeleks, on vähe. Jõgeva-ajal meelitasin teise neuroloogi, praeguse geenivaramu projekti-juhi, metsas käima küll, aga tema oli juba enne mingi kiik-suga, nimelt purilendur.

Suurimad elamused seoses orienteerumisega

Kui emotsioonidest rääkida, siis ammune metsseaga kohtumine Lätimaal. Ei oleks mina osanud arvata, et see elukas nii suur ja jube võib olla! Kindlasti oli elamus kunagine liidrina Jüriööjooksu teisele vahetusele metsaminek (üliskooli võistkonnas, pärast Leho avavahetust; see võis olla umbes aastal 1980); ma olen alati üksi öösel metsas olemist kartnud!

Ja suur elamus oli mulle kindlasti esmakordne O-Ringenil osalemine, see oli mõni aasta enne seda, kui Eesti suur invasioon korraldati.

Elamus ei olnud mitte ainult võistlus ise, vaid ka kogu muu butafooria: keskus, poed, võistlejate laager jne., ma polnud sellist enne näinud. Praegu tundub see kõik muidugi iseenestmõistetav.

Suurimad elamused/saavutused seoses tööeluga

Ma ei oskagi mingeid saavutusi nimetada, kogu see töö on ju üks protsess. Erakorraline töö valves pakub ikka aeg-ajalt teravaid elamusi, aga see kuulubki sinna juurde.

Kas Sinu igapäevatoos ja orienteerumises on ühiseid jooni?

Mõtlemata peab mõlemal pool. Ja otsustusi tegema.

Kui Sinu firmas/töökohal tellida Orienteeruja, kas see leiaks lugejaid?

Vast loetaks. Aga ikkagi kõrvalseisjana.

Lugeja küsib:

Mind kui lehelugejat huvitab Parkinsoni tõve mõju inimese väimsele võimekusele. (füüsilisele võimekusele avaldatavat mõju arvan olevat näinud oma silmaga).

Dementsus ei ole Parkinsoni tõve põhisümptom, aga umbes 1/3 patsientidest tekib haiguse väljakujunenud staadiumis väimsete võimete häirimine. (Aga arvestada tuleb taustana ka seda, et vanemas eas, mis on ka Parkinsoni tõve tüüpiline, esineb üldpopulatsioonis dementsust umbes 15%). Suuremaks probleemiks on neil haigetel aeglane mõtlemine: nii, nagu nad liiguvad aeglaselt ja kohmakalt, nii ka mõtlevad aeglaselt. Tegelikult ei pruugi üldse dementsed olla. Eraldi probleem on sagedane depressioon, mis ka dementsust võib simuleerida, kui inimene ei taha suhelda.

Kas on teada riskifaktorid, mis Parkinsoni tõve tekkimist soodustavad?

Riskifaktoreid on palju uuritud: nii geenivariante (monosügootsete kaksikute uuringud), oksüdatiivseid ainevahetusprodukte ajus (vabad radikaalid) kui võimalikke keskkonnafaktoreid, aga siiani ei ole midagi kindlat tõestatud. Jäädud on hüpoteesi juurde, et tegemist on mitmete faktorite koosmõjuga. Samas tekkemehhanismid on üsna hästi selged - tegemist on neuro-mediaator dopamiini defitsiidiga ajutruktuurides, mis on tingitud sellest, et aju musttuuma rakud, mille funktsiooniks ongi sellesama dopamiini tootmine, hakkavad hävima. Dopamiini asendamisel põhineb ka ravi.

Kas oskad nimetada teisi (spordi)kuulsusi peale Muhammad Ali, kes selle tõve ohvriteks on langenud.

Spordikuulsusi mul hetkel ei tule meelde peale Ali,

näitlejaid küll; õigemini, Eestist tean mitmeid varasemaid tippportlasi, kunstnikuid jm, keda ravin, aga neid ma ei saa Sulle nimetada, nii nagu ma ei nimetaks Sind kellelegi, kui Sa mingi probleemiga minu poole oled pöördunud.

Teaduskirjandus, mida ma loen, ju selliseid asju ei kirjuta. Aga kindlasti on neist kuulsustest kirjutatud patsientidele mõeldud infolehtedes ja ajakirjades.

Esimene, kes ise oma haigust kirjeldas, oli Saksa teadlane Humboldt, see on mul ajaloo-ülevaadetest meele.

Kui suur on tõve esinemissagedus maailma eri paigus ja millised on selle seosed elatustasemega, geograafilise asukohaga vms.?

Eesti kohta olen ma ise teinud seni ainsa esinemissageduse uuringu: Tartu linnas ja maakonnas on levimus 176/ 100000 elaniku kohta; kui see standardida Eesti elanikkonnale, on levimus 152/ 100000 (erinevus

tuleneb Eesti ja Tartu elanikkonna vanuseline ja soolise struktuuri teatavast erinevusest). Maailmas on see pisut erinev olenevalt rassist: valge elanikkond põeb seda haigust üle maailma enam-vähem ühepalju, 100-200 juhtu 100000 inimese kohta, neegritel on oma 5 korda vähem, kollasel rassist umbes poole vähem. Eraldi on uuritud maa ja linna elanikkonda, mahi ja naisi, seoseid tööstuse ja põllumajandusega, aga pole mingeid kardinaalseid erinevusi saanud (ühed uuringud kallutatud pisut ühele poole, teised teisele poole).

Ja võiksid lahti teha kodulehe www.parkinson.ee, see sai just eelmisel aastal valmis. Vajab veel kohendamist ja täiendamist, aga üht-teist on seal leida. Ootan selle kohta ka konstruktiivset kriitikat - mis võiks teistmoodi olla, mis on puudu jne. Oleme avaldanud ka mõned broshüürid haigetele ja muidu-huvilistele, kui huvitab, võib minu käest saada.

Suusk libedaks

Ander Ojandu

Talv on küll läbi saanud, kuid hea nõuanne kulub alati ära. Ehk plaanib keegi juba kevadel uueks talveks soodsalt suusad muretseda, et sügisel ootamatult saabuva talve tulekuks varakult valmis olla.

Millised suusad osta? Kuidas nad hästi libisema saada? Milliseid parafiine, pulbreid ja määreid selleks vaja on? Loodame, et neile ja teistele küsimustele leiata nüüd vastuse.

Järgnev nõuanne hõlmab endas soovitusi vabatehnika harrastajatele.

Kõik saab alguse suuskade ostmisest. Mida paremad suusad ostad, seda paremini libisevad. Oluline on valida oma pikkusele ja kaalule vastavad suusad.

Kui suusad on liiga pikad, on sõita ebamugav, kui aga liiga lühikesed, siis libisevad nad kehvemini. Kui suusa paine on suusataja jaoks liiga kõva, siis on suusa libisemispind lühem ja libisemine ei ole hea. Kui paine on liiga pehme, siis mäest alla (uisu-)suusk libiseb aga tõusul ei "tööta" korralikult ning märke tõusmine läheb seetõttu vaevalisemalt kui sobiva suusaga.

Eelnev jutt kehtib nii võistlus-, kui ka rahvasuusa kohta. Rahvasuusa puhul on vajalikke kriteeriumeid muidugi raskem täita. Ostes rahvasuuska tuleb eelkõige olla tähelepanelik, et mõlemad suusad oleks ühesuguse kvaliteediga (ühesuguse paindega, ühesuguse viimistlusega).

Ostes suuska on vaja teada, milleks hakatakse suuska kasutama, kas suusatamiseks või orienteerumiseks. Suusatamise suusk peaks olema suusatajast umbes 10 cm pikem (pikem suusk libiseb pikema libisemispinna tõttu paremini), orienteerumise suusk peaks olema suusatajaga ühepikkune, kuid mitte pikemad kui 190 cm (orienteerumisrajal on lühema suusaga parem manöövrada).

Kui suusk ostetud, siis parima libisemise saavutamiseks tuleb lasta suusa põhja alla lihvida muster (rahva suusale pole vaja mustrit lihvida). Mustri lihvimine toimub spetsiaalse masina abil. Eestis on paar taolist pinki (üks nendest asub Pärnus Visu tehases). Erinevate ilmade jaoks on erinevad mustrid (kui on üks paar suuski, siis on kasulik kasutada universaalmustrit). Õige mustri aitab valida spetsialist, kes lihvimisega tegeleb.

Enne uue suusaga rajale siirdumist peab suuska kindlasti töötlemata parafiiniga. On olemas spetsiaalsed põhjaparafiinid. Samuti võib põhja töötlemiseks kasutada muid ilma fluorita parafiine. Põhja töötlemine tähendab seda, et parafiini tuleb sulatada ja maha võtta vähemalt kolm korda, aga mida rohkem protseduuri korrata, seda paremini suusk edaspidi parafiini all hoiab ja seda

paremini suusk libiseb.

Kui põhja esmane töötlemine tehtud võib suusataja minna. Mida rohkem suuskadega sõita ja mida rohkem neid parafiinitada, seda paremini nad libisema hakkavad. Parima libisemise saamiseks tuleb kasutada õige ilma parafiine. Kuidas suuska õieti käsitleda, sellest järgnevalt.

Suuskade ettevalmistamiseks on vaja järgnevaid asju:

suusapukk,
plastmass kaabits,
soonekaabits,
harjad (metallharjastega ja nailon- või jõhvharjastega hari),
"triikraud" parafiini sulatamiseks,
parafiinid.

Suuskade ettevalmistamine saab alguse suuskade kinnitamisest suusapukile. Esmalt tuleb suusapõhi puhastada mustusest, mis on sinna kogunenud. Suurema mustuse eemaldamiseks tuleb põhja harjata "metallharjaga". Puhastamiseks võib kasutada tavalist sooja ilma (või muud pehmet) parafiini, mis sulatatakse põhja alla ja võetakse soojalt kaabitsa abil maha. Järgneb taas "metallharjaga" harjamine.

Nüüd võib alustada suuskade libisemise parandamisega. Esimese kihina tuleb suusa alla panna tavalist fluorita parafiini. Iga parafiini karbi peal on kirjas, millise ilma jaoks on nad mõeldud. Kui parafiin on põhja alla sulatatud, tuleb parafiin, mis ei imendunud põhja sisse kaabitsa abil eemaldada. Mida pehmem on parafiin, seda kauem tuleb lasta suusal jahtuda. Kõvade parafiinide puhul võib parafiini eemaldamist alustada kohe pärast sulatamist. Kui kaabitsa abil suusapõhjalt parafiini enam ei eemaldu, tuleb suusapõhja korralikult harjata nailon- või jõhvharjaga, kuni põhja alt parafiini tolmu enam ei eraldu.

Järgneva kihina kantakse suusapõhjale vähese fluorisisaldusega parafiin ning seejärel kõrge fluorisisaldusega parafiin. Nende sulatamine ja üleliigse eemaldamine käib sarnaselt tavalise parafiiniga.

Parafiinikihtidele järgneb pulbri kiht, mis sulatatakse alla samuti "triikrauaga", aga eemaldamiseks kasutatakse spetsiaalset pehmete harjastega harja. Pubriga töödel-

dud põhjale võib lisada veel erinevaid libisemist parandavaid ja keemiliselt töödeldud geele, "klotse", õlisid jne. Tähelepanu, suuskade määrimine on teravisele ohtlik, fluori kuumutamisel tekkivad aarud on tervistkahjustavad!

Kui mitu kihti parafiini suusale alla panna sõltub suusa omaniku rahakotist ja vajadustest. Tavaline parafiin on kõige odavam ja mida rohkem fluori on parafiinis, seda rohkem ta ka maksab. Erinevad pulbrid ning teised väga mürgised ja hästi libisevad vahendid on veel eriti kallid. Näiteks purk pulbrit, millega saab määrida 5 - 8 paari suuski maksab alates 1000 kroonist.

Kliima soojenemine= sulailm

Suusatajate seas muutub üha aktuaalsemaks sulailmaga suuskade määrimine. Kuidas ja millega määrida, et suusk sulal lumel libiseks?

Märjal lumel libisemisele aitab kaasa määretes olev fluor, mida rohkem fluori parafiin sisaldab, seda paremini libiseb. See tähendab, et kallimate määrete paremus tuleb välja eelkõige sulaga.

Igasugused geelid "klotsid" ja muu selline kraam ongi mõeldud eelkõige kasutamiseks niiske ilmaga. On olemas ka silikooni sisaldavad parafiinid ja isegi silikoonõli. Silikoon paneb suusa libisema, aga oma omaduste tõttu korjab ta väga kiiresti mustust suusa alla ning seetõttu esimesed 5 kilomeetrit olnud eelis kaob

Ander Ojandu suusavõistlustel Foto erakogust

ning suusad hakkavad peagi libisema halvemini kui enne silikooniga määrimist.

Metallsikkel

Kas ja kuidas kasutatakse tänapäeval varasemast tuntud metallsiklit (metallkaabitsat)?

Reeglina metallsiklit enam ei kasutata. Varem kasutati metallsiklit eelkõige suusapõhja tasandamiseks. Tänapäeval on uute suuskade põhi reeglina nii sile, et metallsiklit pole vaja kasutada.

Metallsiklit ei kasutata ka siis, kui suusapõhi on kivide poolt kahjustada saanud, sikli asemel kasutatakse taas mustrimasina abi, mis aitab kahjustused

vähemateks lihvida ning uuendab vana-nenu mustri.

Metallist abimeest võib kasutada rahvasuusa põhja tasandamiseks ning kui mustrimasinat teenust pole võimalik kasutada. Metallsikli käsitlemisel tuleb olla äärmiselt ettevaatlik, sest oskamatul käsitlemisel võib kasu asemel hoopis kahju tekkida.

Et suusahooldusvahendeid ostes teha õigeid otsuseid, võib julgelt konsulteerida vastavate tarvikute müüjatega. Siis, kui suusatamisega tegeletakse harrastamise tasemel, pole mõtet osta kõige kallima firma tooteid.

Määrdevahendeid ostes on mõtet jääda ühe konkreetse firma määrete eelistajaks, sama firma määrded sobivad omavahel paremini kokku. Tuntumad Eestis esindatud suusahooldusvahendite tootjad on Swix, Start, Solda, Briko. Ise kasutan päris palju firma Soome firma Rex toodangut, kuna nende tooted on odavamad ning vajaliku libisemise nad tagavad. Kahjuks pole Eestis Rexi toodangut müügil näinud.

Edukat määrimist!

Tasuta nõuandeid oma oskuste piires annan, kui kirjutate aadressil : anderojandu@hotmail.ee

Margus Hallik suusa-o EMV 2001

Foto: Harry Veide

Suuskaade ostmisel arvesta:

* milleks kavatsed suuski kasutada (suusaorienteerumis- või murdmaa-suusatamisvõistlustel)

* enda pikkust ja kaalu,

* suuskade pikkust ja painet,

Rahvasuuskadel jälgi, et mõlemad suusad oleksid ühesuguse kvaliteediga:

* ühesuguse paindega

* ühesuguse viimistlusega

Laastud ja nopped

**Kogunud:
Kirti Rebane
Ruth Vaher**

Valiti 2001 aasta parimaid

2001. aasta riikide parimate sportlaste valimistel läks kõige paremini Soome orienteerujatel: lühiraja maailmameister Pasi Ikonen oli Soome üldises pingereas 5. (võitis jalgpallur Sami Hyypia). 15. oli MM-l kulla võitnud meeskond ja 22. samuti MM kulla saanud teatenaiskond.

MM meeskond (Jani Lakanen, Jarkko Huovila, Juha Peltola, Janne Salmi) valiti parimaks võistkonnaks (2. oli jäähoki MM hõbedameeskond) ja aasta treeneriks valiti Soome koondise peatreener Torsten Smedslund.

Rootsi parimate pingereas oli

sprindi maailmameister Jimmy Birklin 21. ja Norras oli lühiraja maailmameister Hanne Staff 21. Tavaraja maailmameister Simone Luder oli Šveitsi parimate sportlaste valimisel nais-test 3.

Rootsi koondisel uued treenerid

Viimatel aastate on Rootslased jäänud üsna kaugele oma alatisest eesmärgist - olla parim riik MM-l.

Nüüd on Rootsi koondis saanud uued peatreenerid, et 2 aasta pärast uuesti seda eesmärki üritada.

Naistekoondise treeneriks saab Marita Skogum, kes võitis kulla 1989 ja 1993 MM-l. Skogum on 40 aastane ja on kahel eelmisel aastat juhendanud Rootsi koondise naisjuuniore.

Meestekoondise uus treener on Göran Andersson. Andersson oli Rootsi nais-

tekoondise treener aastatel 1988-92 (kui Marita Skogum võitis MM kulla) ja Suurbritannia koondise treener alates 1998 (kui Yvette Hague võitis kulla Šotimaa MM võistlustel).

Uute treenerite esimene töö koondisega oli sportlate füüsilise võimekuse ja jook-sutehnika ökonoomsuse väl-jasegitamine. Just nende tead-mistega tahavad koondise treenerid alustada tugevama koondise loomist.

Endine tippsuusaorien- teeruja juhendab Tai suusa- tajat

Suusaorienteerumise maailmameister 1994. aastast, Pepa Miluševa töötab praegu treenerina USA-s. Üks tema juhenda-datavatest, 43-aastane Tai IT-professor osales tali-olümpiamängudel meeste 30km võistlusel murdmasuusatamises.

Lühisõnumid | MERETAGUNE METS

Hilde G.Pedersen on orienteeruja

Suusaorienteerumises maailmameistrivõistlustel kõrgeid kohti saavutanud Hilde G. Pedersen on juba mitmendat hooaega Norra naiste murdma-suustamiskoondises Bente Skari järel teine number. Hilde Pedersen kuulus noorpõlves Norra juunoride suusakoondisesse, seejärel tegeles ta üle kümne aasta suusaorien- teerumisega ja on võistelnud ka Eestis suusa-o MK etappidel.

Nüüd on Hilde taas leidnud enda jaoks murdmaasuusarajad.

“Eesti orienteeruja” olümpial!!

Tšehhi meeste murdmaasuusa koondisesse kuulus Peter Michl, keda kommentaatorid häältsid kui Peeter Pihl.

Allikad: Skogsport, Soome, Rootsi, Norra ja Šveitsi o-portaalid.

Tartlaste esimene orienteerumisjooks Kaagveres 1926. aastal

Vello Viirsalu

Nõos 9. veebruaril 2002

Eestis on orienteerumisjooksu harrastatud enam kui kolmveerand sajandit. Esimesele o-jooksule Pirital 19. juunil 1926 järgnes riburada pidi palju teisi, samast 1926. aastast on teada neli jooksu, järgmistest aastatest juba tunduvalt rohkem. Tol ajal kirjutasid ajalehed orienteerumisjooksust võrdlemisi palju ja üksikasjalikult, avaldati reportaaže ja võistluskaarte, igatahes tunduvalt rohkem kui tänapäeval.

Aastate jooksul on lisandunud ajalehelugudele infot ka muudest allikatest, välja ilmunud võistluste kaarte, paljudest vestlustest ja kirjadest tollaste asjaosalistega korjunud müllu ning märkmikulehtedele huvitavaid meenutusi ja üksikasju. Tahaksin kõigest sellest mõne loo jagada ka *Orienteeruja* lugejatega.

Käesolev lugu pajatab tartlaste esimesest orienteerumisjooksust Kaagveres.

Pärast esimesi üle-eestilisi kaitseliidupäevi ja esimest orienteerumisvõistlust Pirital teatas *Postimees* 22. juunil 1926, et spordivõistlustel üldvõidu saanud tartlased võitsid viis rändauhinda (mängusolnud üheksast) ja pärast jaanipäeva pandi võidumärgid H.Tõnissoni

peegliäri vaateaknale Suurturg 14 üldiseks vaatamiseks välja. Eks seetõttu kasvas tartlaste huvi sedalaadi võistluste vastu. Tartlaste suur edu ärgitaski sügisel uudset ala — o-jooksu — proovima nii mitmeidki spordimehi.

Tartu esimene o-jooks oli välja kuulutatud 20. septembriks 1926. Ka sel korral (nagu kevadel Tallinnaski) olid ajakir-

janikud kohale tulnud ning seetõttu saame võistlustest korraliku ülevaate. Meil on kasutada ka jooksust osavõtnute ja sellele kaasaelanute mälestusi, leidus fotosid ning võistluskaartki tuli nii pikkade aastate tagant välja! Erinevalt kõigist eelnevatest orienteerumisvõistlustest hoiti sellel korral võistlusmaastik ja stardikoht saladuses. Teada oli vaid jooksjate kogunemiskoht linnas.

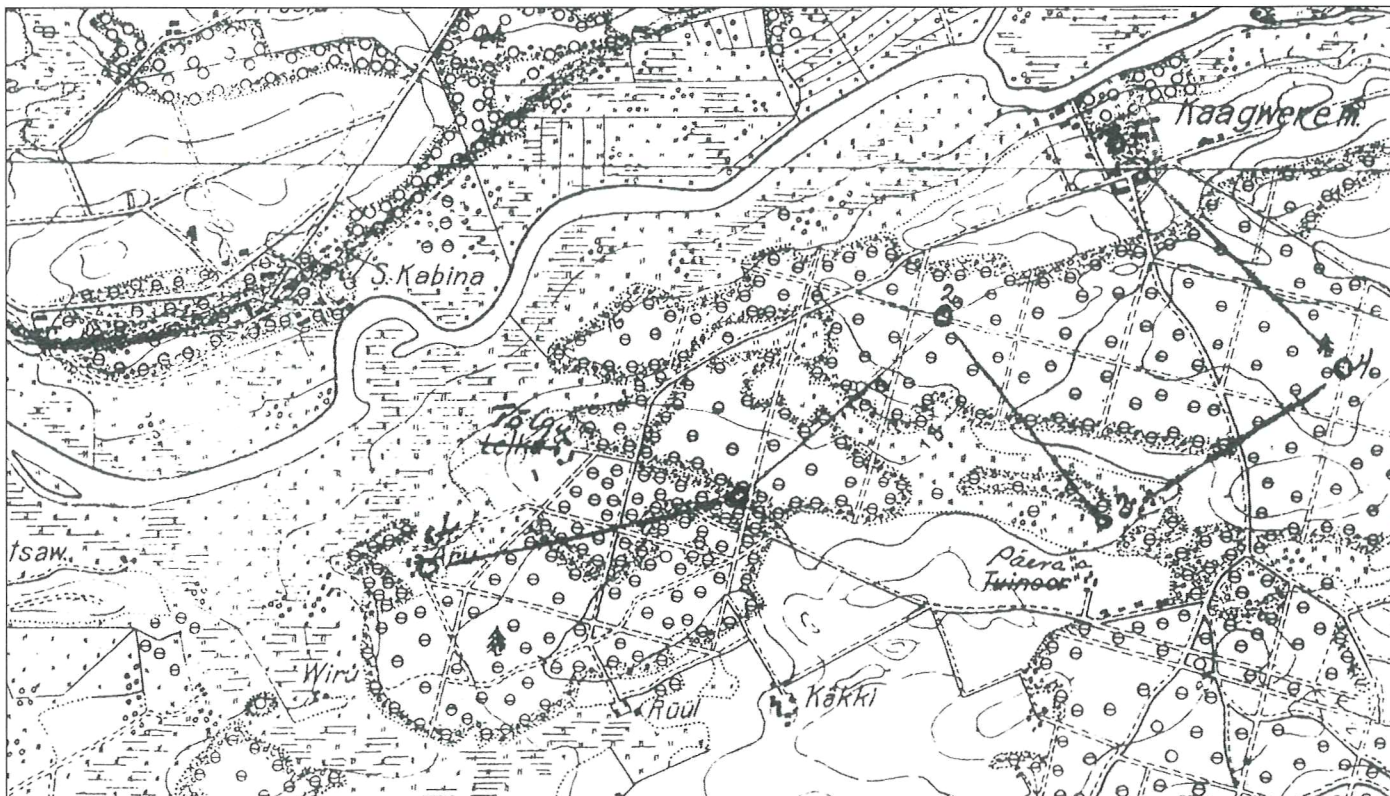
Orienteerumisjooks ise peeti Emajõe lõunakaldal Kaagvere metsas. Võistluse kohta esitab Tartu *Postimees* 22. septembril 1926 pealkirja all *Kaitsemaleva pidustuste lõpuvaatus. Orienteerumisjooks Kaagvere läbipääsmatus metsas üksikasjaliku kirjelduse*. Ajaleheartiklist selgub: *Kõigile on teadmata, kus jooks korraldatakse. Ainult seda võib aimata, et see maal kusagil tundmatus kohas sünnib. Nimekirjad on kontroleeritud ja nüüd teatab pealik, et tuleb sadamasse minna. Sadamas istutakse mootorpaatidele ja poole tunni*

pärast olemegi sihtkohal — Kabina vastu asuval kaldal. Võistlejad riietuvad lahti heinakuhja ääres.

Seejärel rutati lähedalolevasse Aru talusse. Mehed kogunesid majja, kus said kümnekond minutit tutvuda võistluskaardi ja kompassiga. Start oli talu õuelt kolmeminutilise intervalliga, kusjuures eelnevalt sai ühe minuti uuesti kaarti ja kompassi uurida. Metsas oli neli kontrollpunkti, raja pikkus ligi 5 km. Finiš paiknes Kaagvere mõisa südames lossi ees. *Postimees* kirjutas: *Maastik oli orienteerumiseks raske. Puudusid küll sood ja rabad, kuid mets tegi palju raskusi. Kohati oli see peaaegu läbipääsmatu, kui õigel teel ei olnud.*

Tänaseks päevaks on kirja pandud ka kolme sellest esimesest Tartu o-jooksust osa saanud mehe meenutused. Need olid Aleksander Laar, Artur Kink ja Artur Reisner.

Veel 1980ndail aastail mäletas selle võistluse üksikasju

Kaagvere 1926. aasta võistluse kaart oli 1:25 000 kahevärvilise topograafilise kaardi leht 14-39, kaardilehe suuruseks 45x50 sm, situatsioon kaardil oli kujutatud sinakasmusta ja kõrgusjoonestik helepruuni värviga. Kaardi serval oli tekst: *S. Topograafia osakonna trükk, joonmõõdustik meetrites ja verstades, kõrgused süldades*. Kaardi paremale servale oli selle võistluse tarbeks kirjutatud pliatsiga *Mõet 1:25000* ja joonistatud joonmõõtkava arvudega *500-0-500-1000 meetrit*. Võistlusrada oli kantud kaardile väikeste punaste rõngastega (läbimõõt 3 mm) ja need punase pliatsijoonega omavahel ühendatud. Rõngaste juures olid tähed ja numbrid *ST - 1 - 2 - 3 - 4 - F*. Kontrollpunktide asukohad: 1. paiknes sibiristi lähedal, 2. ja 4. küllalt sihtide ääres, 3. metsaserval võsastuval karjamaal, taluhoonetest paarisaja meetri kaugusel.

hilisem *Vanemuise* teatri näitleja, jooksu toimumise ajal 10-aastane Aru talu perepoeg Aleksander Laar (1915-1988). Ta meenutas, kuidas võistlejad olid tulnud nende tallu Emajõe poolt piki magistraalkraavi kallast. Kedagi jooksjatest ei tea. Enne starti pandi mehed vanasse elumajja (praeguseks lammutatud) kinni, et siis ükshaaval metsa lasta. Eelnevalt olid nad hoolega kaarte uurinud, mis aga hiljem jälle ära korjatud. Vana taluperemees — Aleksander Laari isa — oli uurinud, kuhu mehed jooksevad, ja juhatanud seejärel meestele veel otsetee Kaagvere mõisa. Mehed seda aga polevat kasutanud. Kontrollpunktidest metsas ei teadnud talurahvas midagi. Tollest võistlusest pererahval fotosid pole.

Spordiveteran ja eluaegne koolimees Artur Kink (1903-1994) võistles ise kaasa esimesel Tartu o-jooksul 1926 Kaagveres. Tookord joosti spordiriietuses. Mäletab, et teine kontrollpunkt oli peidetud teeäärse suure kuuse alla okste varju, seda olnud raske leida. Kolmas KP oli mingisuguse talu lähedal. Näidatud Kaagvere

kaardi koopia võis olla küll võistluskaart. Temal endal o-kaarte säilinud pole, vahepealsed segased ajad ei soosinud taoliste asjade hoidmist. Artur Kink oli 1950ndatel minu õpetajaks Tartu Aia tänava koolis, tema noorema poja Tiiduga õppisime ühes klassis. Orienteerumisjooksust vestlesime hilisematel aastatel korduvalt, vaatasime võidetud auhindu, koolis sellest meil juttu polnud.

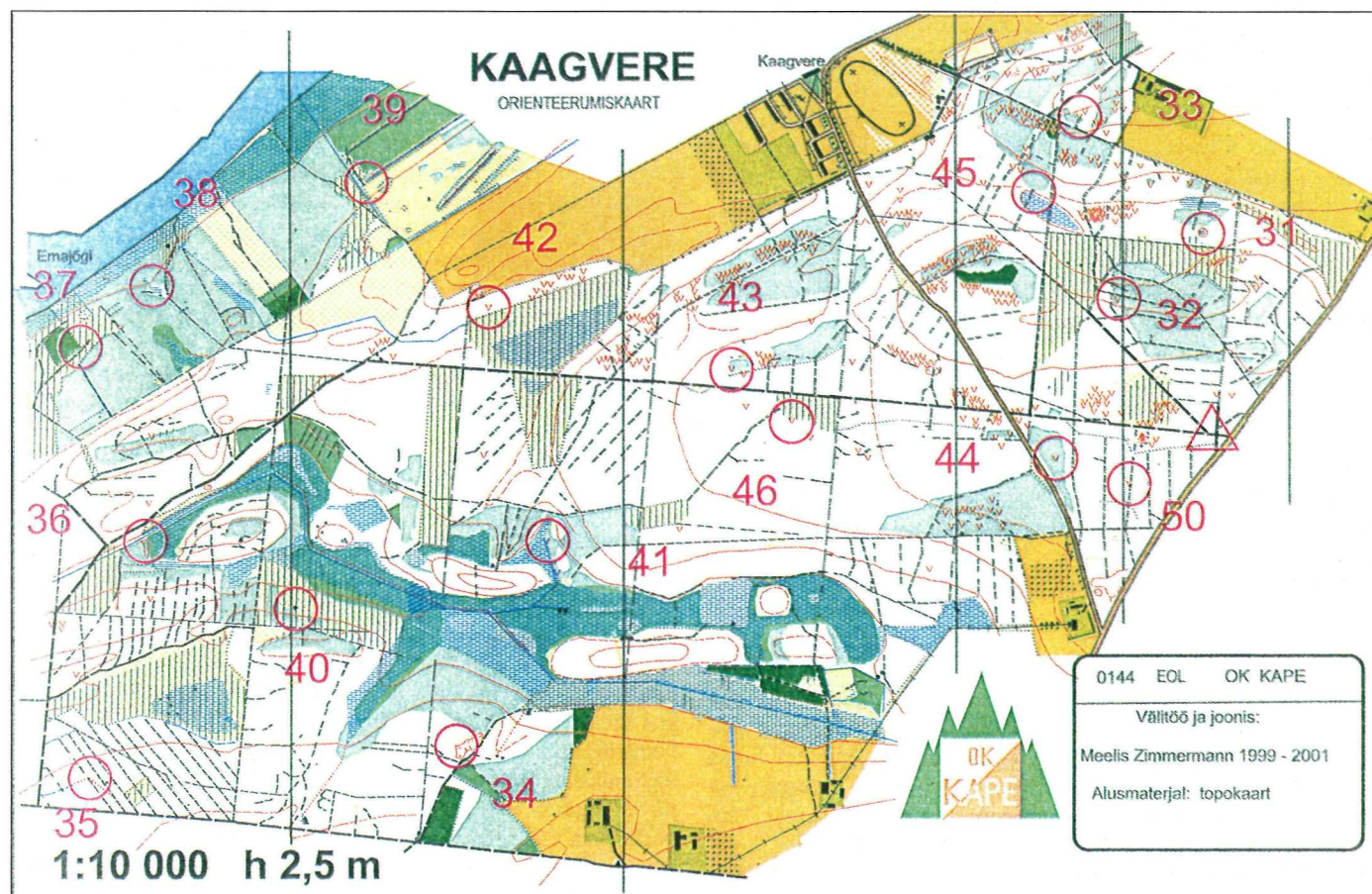
Teine spordiveteran ja ülemaailmsete üliõpilasmängude medaliomanik teivashüppes, Eesti parimaid tõkkejooksjaid Artur Reisner (1904-1987) — hilisematel aastatel Tartu Akadeemilise Spordiklubi esimees — mäletas kuidas ta oma ainsal orienteerumisjooksul Kaagveres eksles. Kaagvere ümbrustundis ja tookord joostud teid mäletas ta hästi, sest elas aastaid Kaagvere mõisas ja sõbrustas sealse metsavahiga. Tookord 1926. aasta sügisel toodi mehed mootorpaadiga Tartust Kabinasse, Emajõe äärest mindi kraaviäärt pidi starti. Start oli metsavahitalu lähedal. Alul olid mehed ruumis, starditi õuelt. Pärast

võistlusi oli mõisas saun kõetud. Võistlema saadeti Akadeemilisest Spordiklubist (ASK) need, kes joosta suutsid, kuid kompassist ega kaardist polnud vist enamusel aimu. Jooksma mindi, sest võistkonnana-arvestuse tõttu oli vaja oma võistkonnale punkte tuua. Kaagvere orienteerumisrajal sattusid nad kokku treeningkaaslasega ASKist, tollase tuntud sprinteri Edgar Labentiga ning ekslesid kaua üheskoos. Seevastu ASKi kolmas jooksja — kaubandusüliõpilane Albert Silbergleich, Artur Reisneri hea sõber ja kauaaegne võistluskaaslane, oli pärast võistlust naernud, et mehed jooksid mööda metsa nagu peata kanad, tema aga sõrkinud rahulikult kaardi järgi punktist punkti ja finišisse välja. Albert Silbergleich tuligi A. Reisneri mäletamist mööda võitjaks (tegelikult kaotas esikoha 43 sekundiga ja oli teine).

Ja nüüd võistluse kirjelduse juurde. Võistluskaardi koopia on lisatud ka käesolevale loole (vaata). *Postimees* kirjutas: *Nagu kaardilt näha, tuleb joos-*

*ta otse metsa. Metsas tuleb üles leida neli kontrollpunkti ettenähtud järjekorras. Igas punktis tuleb jooksjal kiri ära anda, mille eest vastu saadakse sedel. Kõik need sedelid tuleb lõpuks ära tuua Kaagvere mõisa just mõisa südamesse lossi ette, kus finiš asub. Esimesena lastakse lahti tuntud murdmaa jooksja Reimann. Kohe alul teeb ta õuest välja joostes üleliigse nurga sisse. Varsti kaob metsa.. Edasisi sündmusi kirjeldas *Postimees* nii. Esimesena jõudis 49 minuti 54 sekundi pärast starti algust tagasi E.Gern, kes startis viienda. Tema puhas jooksuaeg 37.54 jäigi võistluste parimaks. *Postimees* lisas: *Keegi teab seletada, et ta endine skout ja topograafist. Mees viiakse otsekohe sauna. Ajakiri *Kaitse Kodu!* avaldas isegi võitja foto, kus oli näha pikk sihvakas noormees põlvini ulatuvates spordipükstes ja -särgis võistluskaarti uurimas (lk 12).**

Kõigile üllatuseks eksis metsas aga Julius Tiisfeldt, keda võitjaks ennustati. *Postimees* kirjutas: *Oodatakse, kuid meest ei tule ja ei tule. Viimaks samub ta õue. Seletab, et leidnud*

Kaagvere 2001. aasta võistluskaart. Originaalis 1:10000, siin vähendatuna umbes 1: 15000.

Kaart: Meelis Zimmermann

ainult 1. punkti üles. Käinud ka 4. punkti juures, kuid sest pole kasu olnud. Olid eelmised punktid käimata.

Ajalehereporter *Postimehes* lõpetab nii: *Võistlejate meeleolu oli hea. Igaiüks avaldas oma väärtteekonna. Ühemeelselt tunnustati see võistlusala üheks kõige huvitavamaks spordialaks. Linna tagasi jõuti juba päris pimedas.*

Tartu Maleva 1926. aasta kroonikas on 22 real antud samuti lühiülevalda nendest võistlustest. Refereerime huvipakkumaid osi: *Võistluse viimase päeva, 20. septembri, peale oli jäänud huvitavam võistlusala — orienteerumisjooks tundmata maastikul, Kaagvere metsas. Kuna möödunud kaitseliidu päeva võistlustel oli kõigile varem teada koht, kus orienteerumisjooks korraldatakse, hoidis Tartu malev selle täiesti salajas ning seda suuremana tundus võistlejate huvi. Võistlejad ei teadnud isegi umbes kuhu poole tuleb välja sõita. Isegi jooksu kaartidele märgiti punktid, kuhu iga võistleja pidi kirja andma, koha peal vaid mõni tund enne võistluste algust. Nii sündis siis jooks tõesti tundmatul maastikul. Et selle ala vastu eriline huvi, tõendab juba rohkearvuline sprinterite ja teiste tuntumate kerge-sportlaste osavõtt (Labent, Tiisfeldt, Reisner; Viin j.t.), kuid võistlustulemused tõendasid, et kes nobe spordiväljal, sel ei ole kaugeltki kerge võitjaks tulla metsas, kus iga samm peab orientima kompassi ja kaardi abil. On tarvis tunda ka enne jooksu algust kätteantud esemeid — kaardi ja kompassi tarvitamist.*

Tartu o-jooksu tulemused 4,7 km 4 KP-ga orienteerumisarjal:

1. Evald Gern 37.54 (üks kilomeeter seega 8 minutiga)
2. Albert Silbergleich 38.37
3. H. Peets 39.04

Evald Gern (eestistatult: Roorand, 1905-1987) oli Artur Kingu ja Artur Reisneri hea tuttav ning võistluskaaslane, eluaegne trükiköoline, Tartu *Kalevi* juhatuse liige, pärast sõda Eesti spordiveteranide juht. Enne sõda oli Eesti meister ja rekordiomanik kergejõustikus, võistles edukalt veel murdmaajook-

sus, jää- ja jalgpallis ning kiirusutamises. Kuulus Tartu kaunima stiiliga jooksjate hulka. Tema vanem vend, keskmajajooksja Konstantin Gern oli olnud nii tsaari-Venemaa rekordiomanik ja medalivõitja kui ka Eesti meister.

Õhtul korraldati *Bürger*-musses võidetud auhindade kätteamine. Näitelava ees laual oli neid rikkalikult. *Sporditarbed — oda, ketas. Suured säärega nõrsoapad. Kõige peenemad lakk kingad. Ilus ülikonna riie. Hulk karikaid, muidugi hõbedast, üks suurem ja ilusam kui teine. Muid hõbeasju terve rida. Lähedavad need asjad maleva sportlastele, kes võistlustel oma paremuse maksma pannud. Lõpetamisel ei unustata ka neid, kes on hinnanud malevlaste püüdeid ja ettevõtteid, annetades rikkalikult auhinde ja aidates moraalselt kaasa. Kõlab kolmekordne elagu kaitseliidu ülema, naiskaitseliitlaste ja võistluste kohtunikude auks. /.../ Sõbraliku naeratusega ulatab ülem igale võitjale oma auhinna, ühtlasi käesurumisega õnne soovides. Võitjaid ehivad daamid-malevlased punaste nelkidega.*

Tartu kaitseliidupäevadel võisteldi ka muudel spordialadel, kokku oli võistlemas 205 sportlast. Artur Reisneri arvates tuli orienteerumisjooksule sedavõrd palju osavõtjaid — 17 jooksjat, sest peeti võistkondlikku arvestust ja punkte oli vaja koguda igalt alalt. Nendest kaitseliidupäevade võistlustest on Eesti Spordimuuseumi fondides hulgaliselt pilte, millest mõni on ka varem ilmunud. *Eesti Spordileht* avaldas Julius Tiisfeldti sulest samuti artikli tartlaste sügisvõistlustest.

Meil on võimalik ka selle võistluse kaarti uurida, selle säilintas praeguse Alajõe piirivalvekordoni ülema Juhan Voisti isa. Tartus 1970ndal aastail geograafiat õppinud Juhan Voist oli kodunt Tartusse, Riia tänava lõpus asunud nn geograafide majja (tollal kaartide joonistamisega tegeleud) Jüri Jagomägile ja Ants Raigule näha toonud isa paberite hulgast leitud Tartu ümbruse kaarte,

Foto 1926. aasta Kaagvere võistlustest; paremal stardib võitja Evald Gern (foto avaldas ajakiri *Kaitse Kodu!* 1926)

Fotokoopia Vello Viirsalu erakogust

kuhu olid peale kantud kontrollpunktide rõngad.

Siis me ei teadnud neid kaarte uurides, milliste võistlustega oli tegemist ja kes ennesõja-aastail nendega võistelnud olid. Hiljem tõi Juhan Voist näha ka Tartu kaitseliidumaleva 1926. aasta tegevuse aruande, mille vahel need kaardid olid olnud. Ühiselt arutledes ja võistlusprotokolle ning seda aruannet uurides jõudsimme järeldusele, et toodud kaardid olid kasutusel kaitseliidupäevade o-jooksudel 1926 ja 1927.

Kui analüüsida eelmise analoogilise o-jooksu võitja Julius Tiisfeldti seekordse ebaõnne põhjuseid, siis võib neid välja tuua mitu. Esmalt oli maastik Kaagveres raskem kui Pirital — korrapärase sihvõrguga männimetsa asemel tuli siin joosta mosaiikmaastikul, kus mets vaheldus karja- ning heinamaadega — see on orienteerumistehniliselt juba ise tunduvalt raskem ülesanne; Pirita parkmetsa asemel ootas Kaagveres jooksjaid väheste sihtide ja teedega rasketiläbitav kuusemets ja tihnik — see nõudis kiire sihi- ja

teejooksu asemel hoolikat kaardilugemist, eksitades veidigi hooletumad õigelt teelt.

Edasi — Kaagvere rajal oli teine kontrollpunkt koos vahekohtunikega peidetud teest eemale suure kuuse okste varju. Neist asjaoludest tulenevalt kulutas võitja Kaagveres tunduvalt rohkem aega kui Pirital.

Samuti tuleb arvestada Tiisfeldti enda loomust — ta oli kaaslastest kiiremana ja vastupidavamana harjunud jooksurajal aina võitma ning siingi oodati temalt võitu. Kaagvere o-raja alguse kiire sihijooks esimesse KP-sse ning kohe sellele järgnenud peidetud teine kontrollpunkt nõudsid aga väsinuna võistelnud Tiisfeldtilt rohkem, kui ta sellel korral suuteline oli tegema. Seda on ta ka ise tunnistanud: *Õnnetud lapsed olid Roht ja Tiisfeldt, kes täitsa võistlus-väsinutena esinesid.*

Järmises numbris tutvustab Vello Viirsalu Kaagvere orienteerumisjooksu kangelasi lähemalt. Toimetus.

NOORENDIKU VÕISTLUS "SULEJOOKS"

Eelmisel hooajal "Noorendikus" ilmunud kuni HD 12 klassi lastele mõeldud ristsõnade konkursi vahetab algaval hooajal välja "Sulejooks".

Mis on "Sulejooks"?

See ei ole uus orienteerumise alaliik, kus orienteerumine toimub sulgedes.

Sulejooks on konkurss, mis mõõdab orienteerujate oskusi orienteerumisega seotud juttude, naljade, koomiksiste jmt kirjutamisel või orienteerumiselaste piltide joonistamisel.

Kellele on "Sulejooks" mõeldud?

"Sulejooksust" võivad osa võtta kuni HD 14 klassi lapsed, selles vanuses laste treenerid või (vana)vanemad.

Millest ja millised suvejooksu konkursi tööd peavad olema?

Konkursi tööd peaksid olema orienteerumist kajastavad:

- ♣ võistlusreiside kirjeldused,
- ♣ esimesed sammud orienteerumisarjal,
- ♣ mõtted või ettepanekud tillu-, nõõri- ja tugiradade korraldamiseks,
- ♣ head muljed metsaradadelt,
- ♣ treenerite kogemused laste juhendamisel,
- ♣ vana(vanemate) vahendusel jagatud vahvad juhtumised nende võsukestega orienteerumisaradadel (ka naljandina või joonistatud koomiksina) jmt.

Kokkuvõtvalt: kirjandus□anr või joonistamiseks kasutatavad vahendid on vabalt valida, sisu peaks kajastama orienteerumist.

Mis ajaks ja kellele tööd tuleb esitada?

Töid ootab "Noorendiku" toimetaja **Kaidi Oone** läbi hooaja kas e-posti aadressil **Kaidi.Oone@depo.ee**, tavalise postiga aadressil **Tallinn, Tulbi 7-8, 10 612** või käsipostiga võistlustel/päevakutel.

Kuidas hinnatakse?

Võistlusklasse on neli:

- ♣ Tilluraja lapsed ja HD8-10
- ♣ HD 12 ja 14
- ♣ Treenerid
- ♣ (Vana)vanemad

Eraldi hinnatakse jutte, koomikseid ja joonistusi.

"Sulejooks" toimub kahes etapis:

- kuni 1. juunini;
- 1. juunist 1. detsembrini.

Tööd, mis on esitatud enne 1. juunit, võistlevad I etapis ja tööd, mis on esitatud 1. juunist 1.

detsembrini, võistlevad II etapis. Parimusjärjestus kuulutatakse välja juuli ja detsembrini ajakirja numbrites.

Kes hindab?

Töid hindab ajakirja "Orienteeruja" kolleegium.

Mis on auhinnaks?

Parimad tööd avaldatakse ajakirjas "Orienteeruja" läbi hooaja.

Võistlusklasside auhinnad panevad välja "Orienteeruja" kolleegiumi liikmed vastavalt:

- Sixten – tilluraja ja kuni HD 10 klassi lastele,
 - Ruth – HD 12 ja 14;
 - Monika – treenerid;
 - Kaidi – (vana)vanemad
- Kõikide osalenute vahel loositakse välja 4 üllatusauhinda.

■ ■ Kõik "Sulejooksule"! ■ ■ Foto: Ormar Lutsberg

Lühisõnumid | KODUKAASIK

4. jaanuari Õpetajate Lehes on kirjutatud, et käesoleval aastal määrati Gerhard Rägo nimeline mälestusmedal ühena neljast ka Uve Nummertile aktsiaseltsist Aprote. Ta on olnud kaastegev matemaatika üleriigiliste võistluste korraldamisel alates 1992. aastast.

Kümne aastaga on Uve Nummertist saanud olümpiaadiliikumise tunnustatud liider Eestis. Meie õpilaste esinemine rahvusvahelistel võistlustel on aasta-aastalt üha õnnestunud ja stabiilsem — see on sihikindla töö tule-

mus, milles Uve Nummertil on oluline roll. Medalid anti laureaatile üle 8. detsembril TÜ õpetatud nõukogu saalis. Õnnitleme medali saanud!

Eesti Vabariigi aastapäeva puhul said autasu teiste hulgas: **Hanno Schotter** (Riigivapi V klass, taasiseseisvumise poolt hääletaja), kes on Rapla mees, oli veterinaararst ja o-treener. Eesti edetabelis oli 1967. aastal 25. kohal; EMV teatehõbe 1964. On joonistanud kaarte ja olnud rajameister.

Jaan Rimmel (Valgetähe medal, looduskaitse) oli 1960

EMV peakohtunik.

Martin Tõrra (Valgetähe medal, talupidaja, loodushoidja) on OK Põlva Kobrase aktiivne liige.

Viie väga tugeva kooli (Nõo Reaalgümnaasium, Tartu Tamme Gümnaasium, Miina Härma Gümnaasium, Viljandi C.R. Jakobsoni nim. Gümnaasium, Hugo Treffneri Gümnaasium) traditsioonilisel kohtumisel, mis on 3 õppeaine: matemaatika, füüsika ja keemia ülesannete lahendamine, saavutasid märkimisväärselt häid tulemusi kaks orienteerujat –

Eveli Saue (6.koht) ja Riho Taba (11.koht). Kõik olümpiaadil osalenud lahendasid samu ülesandeid sõltumata vanusest ja klassist. Riho oli seejuures parim 10 kl. õpilane.

Kes teeb see jõuab!

Eveli Saue sai noorte MM-l laskesuusatamises sprindis 6. koha, kolme trahviringiga. Tagaajamises tõusis peale esimest tiiru (1 ring) kolmandaks, siis sai 2+3+2 trahviringi ja langes 8-ks. Hea seegi. Suusaag oli tal kolmas. ■

Markus Puusepp

sihib juunioride M Mi Põlvas

Ruth Vaher

Markus Puusepp on OK Võru liige. Orienteerumisega on ta tegelenud umbes 6 aastat. Orienteerumisega tegelevad ka Markuse kaks venda Mattias ja Mihkel ning ka mõlemad vanemad kuuluvad orienteerumisklubisse Võru.

Markus õpib praegu Võrus F.R.Kreutzwaldi nim. Gümnaasiumi 9. klassis ning ta kodu asub Vastseliina vallas Tabinal. Tabina on teada tuntud oma heade orienteerumismaastike poolest. Sellegipoolest pole Markus oma kodukandi eeliseid eriti oma treeningutes kasutanud - varem ta ei teadnud, et majatagusest metsast on orienteerumiskaart. Praegu ta küll teab seda, kuid kahjuks jääb aega napiks.

Treeningutega alustas Markus 8 aastat tagasi. Tol ajal õppis ta Vastseliina Keskkoolis ning vend Mihkel kutsus ta laskesuusatamise trenni. Nende treeningute magnetiks oli laskmine õhupüssist. Laskesuusatamise treeninggrupp võttis muuseas osa Võru orienteerumiskolmapäevakutest ja nii sattus ka Markus koos oma trennikaaslastega esimest korda metsa kaardi ja kompassiga navigeerima.

Oma esimestest orienteerumismisvõistlustest Markus eriti midagi pajatada ei taha: "Ega mul see orienteerumine just hästi välja ei tulnud ja enamus punkte jäi leidmata ja nii ikka mitu kolmapäeva järjest". Esimene mälestusväärsem orienteerumismisvõistlus oli Koprakarikas Palojärvel, kus ta sai oma esimese pjedestaalikooha. Kas ta oli H10 klassis teine või kolmas, seda Markus enam täpselt ei mäleta. Sellest võistlusest alates oli ta edaspidi kardetav konkurent oma eakaaslastele.

Praegu treenib Markus 5 korda nädalas. Kindlat treeningplaani ning orienteerumistreenerit tal ei ole. Alguses õpetas talle orienteerumist Vello Uiboupin ja praegu saab natuke õpetust Sixtenilt ja vahel ka Sarmitelt. Rootsisis on Markuse treeneriteks Matts Björke ja Roger Glännefors. Suusatamises on tal Võru Spordikoolis treeneriks Ülle Raudsepp. Markus kuulub ka Eesti parimatest noorsuusatajates moodustatud Visu Team'i, kuid oma põhialaks peab ta siiski orienteerumist.

Varem oli Markus oma võistluskaaslastest parem jooksu kiiruse poolest, kuid praegu peab ta oma tugevamaks kül-

O-ringeni 2001 võitja H15 klassis Markus Puusepp.

Foto: Nikolai Järveoja

Sixten Sild, OK Võru juhatuse esimees:

Kuigi Markus on tugev nii orienteerumises kui ka suusatamises, on ta enda jaoks teinud kindla valiku juba paar aastat tagasi - ta näeb oma tulevikku orienteerumisklubis. Meie klubi on püüdnud teda aidata paremate treeningvõimaluste leidmisel ja nii organiseerisime talle eelmiseks hooajaks harjutamis- ja võistlemisvõimaluse Rootsis. Koostöö Stockholmi klubiga Söders SOL jätkub ka sel aastal.

Poiss on iseseisev, töökas ning sihikindel, mis tänapäeva noorte juures üsna haruldased iseloomuomadused. Ei saa jätta mainimata, et Markus on ka väga andekas. Seda näitab tema pidev rõõmustav areng orienteerumises.

Markusel on ka selles mõttes vedanud, et kogu nende pere osaleb aktiivselt OK Võru tegevuses ning toetab igati Markuse sportimist. Mul on väga hea meel, et meie klubisse kuulub selline fantastiline orienteerumisperekond.

jeks head kaardilugemisoskust. Markus tegi tugeva hüppe orienteerumistehnika valdamise osas just eelmisel aastal, kui ta peaaegu kaks kuud treenis Rootsi tehniliselt nõudlikel maastikel.

Eelmisest suvest pärineb ka Markuse parim saavutus orienteerumisarajal - ta tuli O-Ringenil võitjaks H15 klassis. Selles võistlusklassis võistles üle saja võistleja ning teadaolevatel andmetel on see O-Ringenil eestlaste esimene võit ühe vanuseklassi kõige tugevama tasemega rajal.

Markus on vaatamata oma noorusele kuulunud juba mitu

korda Eesti noortekoondisse orienteerumises ja ta on ka Team 2003 liige. Markuse saavutusterida on pikk ning lisaks mitmetele medalitele Eesti meistrivõistlustelt (suvine ja talvine kokku: 3 kulda, 4 hõbedat, 4 pronksi) leiame sealt palju häid kohti ka rahvusvahelistelt võistlustelt - koolinoorte maailmameister, juba mainitud O-Ringeni võitja, Euroopa noorte sõpruskohtumise 5. koht ning selle aasta jaanuarikuust ka Euroopa noorte sõpruskohtumisel suusaorienteerumises 3. ning 4. koht.

Markuse lähimaks suureks eesmärgiks on hea esinemine juunioride maailmameistri-

Markuse kommentaar O-Ringenile:

Esimesel päeval alustasin aeglaselt, sest kartsin kohe alguses viga teha, kuid jooks sujus hästi ning selle peale lisasin kohe kiirust. Kogu jooks sujus peaaegu veatult ja paar punkti enne finišit mõistsin, et ma võin hea koha saada, kuid eelviimase punktiga tegin 10 sek. viga, mis maksis mulle päevavõidu. Esikohale kaotasin lõpuks 3 sekundit.

Teise päeva starti läksin juba palju enesekindlamalt. Viga tegin kokku umbes 2 min. Koht oli esimese 4 hulgas (täpselt ei tea, sest vahapeal läks arvuti koos kogu treeningpäevikuga metsa). Võitjale kaotasin umbes 2 min.

Kolmandaks päevaks olin kokku 2., liidriks kaotasin alla 2 min. Jooks tuli mõningaste vigadega, kuid siiski väga hea. Liider kaotas mulle 4 minutiga ja seetõttu tõusin üldkokkuvõttes 2,5 minutiga liidriks. Tekkis hirm, et mis siis saab, kui ma järgmisel etapil eksin. Etapiaeg oli teine, kaotasin võitjale 1,5 minutit, kuigi kõik olid mu võidus juba peaaegu kindlad.

Puhkepäeval käisime teiste eestlastega seikluste rajal,

milleks oli u 8-10 m kõrgusel puude vahel olev erinevate takistustega köisrada. Õhtul käisime kanuudega järvel sõitmas ja üksteist uputamas. Pärast üht ümberminekut pidime oma kanuu koos Viktoriga (poiss, kelle juures ma elasin) ühele saarele vedama, et seda veest tühjendada. Seal astusin ma endale jalga klaasikillu, mis mu esialgsel vaatusel osutus pinnuks. Jalg oli valus, kuid ma ei öelnud seda kellelegi, sest kartsin, et mind saadetakse ei tea kuhu arsti juurde, kes mind arvatavasti jooksma ei laseks. Tuli hambad risti suruda ning järgmiseks päevaks valmistuma hakata.

Neljas päev: pinge oli suur, sest kõik lootsid minult jällegi head tulemust, ja jalg tegi väikestviisi valu. Jooks oli tõsine luupainaja, sest juba 4. punktis suutsin 30 sek viga teha. Viga tuli ka järgmise ja ülejäämisega punktiga – kokku umbes 4 min. Sain enda peal väga vihaseks ning järgmised etapid panin jälle nii kuis jõudsin. Oma lõpuajega nähes olin paanikas.

Katastroof. Kaotasin võitjale/liidriks üle 5 min. Etapilt sain 9. koha. Kaotus liidriks 2,5 min!

Viimase päeva starti minnes ei osanud ma enam

endalt midagi oodata. Kartsin jälitustuhinas pea kaotada ja viga teha. Algus sujus hästi, kuid keskel panin ühe kõva puraka maha, nii umbes 2 min. Seal mõtlesin, et nüüd aitab, ma olen omadega kadunud mees, kuid siiski ei andnud alla.

Järgmised etapid jooksin kiirem kui kunagi varem, kuid pinge oli meeletu – jälle viga! Tiirutasin ühe koha peal ringi, selle asemel, et natuke edasi liikuda ja punkt ära noppida. Päev tundus täieliku katastroofina, kuni nägin liidrit, kes oli veel halvemini jooksnud.

Tundsin kahjurõõmu tema halvast jooksust. Otsustasin, et liigun temaga koos kuni viimase punktini ja siis surun gaasi põhja. Viimase punkti võtsin juba enne teda. Gaas põhjas panin lõpu poole, finiš silme ees terendamas. Kui kuulsin kommentaarit ütlemas, et siit tuleb järgmine võitja, olin seitsmendas taevas.

Kõige suuremateks õnnelajateks olid teised eestlased, sest olin esimene eestlasest põhiklassivõitja. Õhtul oli autasustamine, kus ma lõpuks mõistsin, millega ma hakka-

ma olin saanud. ■

Tanel Taal,

Markuse sõber OK Võrust:

Sain Markusega tuttavaks 6 aastat tagasi, kui otsisin majutusvõimalust OK Võru korraldatud võistlusel.

Sattusin Markuse juurde ööbima ja nii meist sõbrad said. Ka praegu veedan suviti Tabina motellis puhke- ja spordipäevi.

Markus on alati olnud tubli treenija ning treeningutel esimeste hulgas trenni tormanud. Samas jääb ta mõnikord pikalt kaalutlema, kui on vaja miskit spordiväliselt ette võtta.

Markuse lemmiktegevuseks vabal ajal on kindlasti arvutiga mängimine ja suvel jalgpall. Ta on väga andekas, mida näitavad tema head tulemused orienteerumis- ja suusarajal.

PS! Nagu miljonid teised noororienteerujad püüdleb ka tema okLÄTITISSI ridadesse, kuid senini tulutult. ■

võistlustel 2003.aastal Eestis.

Lisaks orienteerumisele ja suusatamisele meeldib Markusel mängida jalgpalli. Suure osa oma spordivälisest ajast veedab Markus arvuti taga. Koolis on ta üheks lemmikaineks ajalugu.

Markus kuulub ka Noorkotkaste ridadesse. Sinna sattus ta tänu vennale, kes kutsus ta sinna, et Markus aitaks Võru malevat suusa- ja orienteerumisvõistlustel.

Markust iseloomustatakse kui tagasihoidlikku endast vanemate hulgas ning hinnatud kaaslaste ja seiklejate omavanuste seas. ■

Vasakult: Markus Puusepp, Riho Taba ja Sander Vaher Balti matsil 2001 Pikajärvel Foto: Maret Vaher

Meelis Atonen

Eesti poliitikas ei vaja Andres Tarandi nimi tutvustamist. Mahlaka ütlemisega mees saavutas pooldissidendi kuuluse juba nõukogude ajal. Tollal päädis see *Neljakümne kirjaga*.

Laulva revolutsiooni puhkedes tõusis Tarand iseennestmõistetavalt selle juhttegelaste hulka. Taastatud vabariigi poliitikas on ta olnud keskonnaminister ja jõulurahu peaminister, Riigikogu liige ning viimased kolm aastat Riigikogu väliskomisjoni ja koalitsiooninõukogu esimees.

Andres Tarandi nooruspõlve orienteerumisharrastus tuleb ilmselt paljudele üllatusena. Alljärgnevalt vastab ta küsimustele, mis räägivad spordist, orienteerumisest, aga ka poliitikast ja elust üldse.

Milline on läbi elu olnud Sinu suhe spordiga? Milline on see praegu?

Usun, et süstemaatilisem suhe spordiga tekkis pärast 1949.aasta küüditamist, kui sügisest hakkasin Tallinna asemel Aruküla koolis käima. Tol ajal ei olnud treenereid, vähemalt maakoolis mitte. Neid asendas kehalise kasvatus õpetaja ja mõistagi vanemad poisid. Aladeks, millega koolis kokku puutusin olid rahvastepall, võrkpall, kergejõustik, natuke hiljem ka lauatennis ja päris innukas maletamine. Asjaarmastajalikust stiilist hoolimata sain mitmel alal Harju rajooni diplomeid (s.o. 1., 2. või 3. kohta tõendav kuld-kirjadega paber). Praegu on minu jaoks sporti juba aastaid asendanud mõõdukas füüsilise töö maamaja ümbruses, kui

Andres Tarand:

asimuudist on üksinda vähe, peab teadma ka, kus sa kaardil asud

Heino Mardiste ajalooline foto 1958. aasta novembrist — Tartu ülikooli geograafiaosakonna üliõpilased Vorbusel starti ootamas: vasakult Andres Tarand, Rein Leet, Helgi Mitt (Ebrok), Virve Purika (Holst), tema taga Leili Ruto (Saarse), Tiina Muna (Raitviir) ja Uile Vellerind (Lemberg). Foto: Heino Mardiste

mitte arvestada spordi hulka suuskadel tõkerdamist meie nüüd lumevaasetel talvedel või mõnda malepartiid arvutiga. Puudujääki tunnen kiirest jalgsi käimisest, mida püüan siiski igal võimalikul juhul teha.

Kuidas ja kelle mõjutusel või kutsel sattusid orienteeruma?

Läksin Tartu Ülikooli 1958.a.

sügisel. Pärast pikka kolhoosis mõnulemist, mida veel pikendati lastehalvatuse epideemia tõttu, toimus oktoobri lõpul või novembri esimesel poolel vist esimene meeskondlik orienteerumismäng Eestis, vähemalt pärast sõda esimene. Mind värvas neljasesse võistkonda kas Madis Aruja, Illimar Kask või Heino Mardiste, kellega koos võitsimegi. Minu asi oli rohkem kaasa liduda, aga nüüdseks kadumaläinud pisukese mängukaru sain auhinnaks nagu teisedki.

Kas orienteerumine oli Sulle lihtsalt ajaviitmise vorm või seadsid esile ka sportlikud tulemused?

Olin rohkem kõigesõja kui sihikindel ühe ala viljeleja. Jätkasin kogu ülikooli aja, täitsin ka mingi järgunõude, kuid ülikooli lõpul tegutsesin rohkem rajameistrina. Pärissportlastele lisaks oli kogunenud tore kamp poisse ja

tüdrukuid ja orienteerumine oli mulle lõpuks rohkem seltskondlemise asi.

Milline oli Su elu elamus orienteerumisrajal?

Usutavasti pärineb see veebruarist 1962, kui oli üks rekordiline lumetorm. Olime Priit Aimlaga Pukas rajameistrid ja torm tabas meid kuskil Kuutsemäe taga. Võttis hirmus võhmale, hooletusest ei olnud meil taskus tükki suhkrutki. Olin jäänud Priidust mõnisada meetrit maha, kui silmasin Kuutsemäe all tarekese aknas kahvatut petroolilambi kuma. Koputasin ja küsisin kohe, et ega perenaisel tükikest leiba ei leidu? Perenaine heitis mulle pahase pilgu ja kostis, et üks niisugune siin alles käis küsimas. Töötasin talle, et rohkem "niisuguseid" enam selle tormiga pole karta. Ta süda heldis ja sain ka oma tüki, võib-olla perenaise eelviimase. Jõudsin selle tüki varal õnnelikult

Lühiankeet:

Nimi: Andres Tarand

Sündinud: 11.01.1940

Perekond: abikaasa Mari Tarand, pojad Kaarel ja Indrek

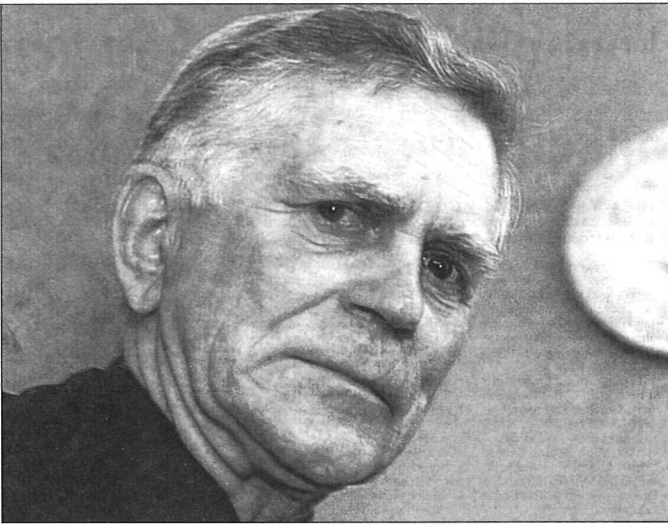
Elukoht: Harjumaa, Padise vald. Töönadalal Tallinn.

Haridus: Tartu Ülikool, geograaf

Töökoht: EV Riigikogu väliskomisjoni esimees

Ühiskondlik tegevus: rahvusvahelise keskkonnorganisatsiooni GLOBE asepresident; Tartu Ülikooli kuratoriumi liige; Energeetikanõukogu liige; Eestimaa Looduse Fondi nõukogu liige jne

Sportlikud tulemused: Harjumaa noorte MV pronks lauatennis, Harjumaa noortemeister kõrgushüppes, järgusportlane orienteerumises

Andres Tarand 2002. aastal.

Pukka nagu Aimagi enne mind. Saime aru küll, et sellel kõvasti keskeas perenaisel oli leib kaugelt tuua, aga heameel oli nii andjast kui saajast. On ju lugu natuke nagu Juhan Liivilt laenatud, aga tegelikult ei olnud tükk ei suur ega soe. Takkajärgi on. Hiljem sain teada arvan veel, et päästja oli tõenäoliselt vist hoopis Mats Traadi ema.

Millistest tegijatest on jäänud eredamad mälestused?

Spordi mõttes kindlasti Madis Arujast. Tal oli kõvasti sihikindlust ja küllap vajalikku võidutahet, nii et ta püsis võitjana õige mitu aastat, ka väljaspool Eestit, niiõelda üle liidu. Aga pealekauba oli ta sõber ka.

Mis põhjustel orienteerumine Su elus ajutiseks jäi?

Natuke ju vihjasin juba. Olen vist tüübilt generalist (Viktor Masingu järgi) ja tahtsin teha, mida parasjagu tahtsin. Tudengina siis vallatustest kuni raskete filosoofide lugemiseni, mille vahele jäi ka orienteerumine.

Kuivõrd on orienteerumise tegelemine Sind aidanud poliitikutöös?

Kasutasin 10 a. tagasi vist päris ohrtralt analoogiat, et asimuudist (sihiseadest) on üksinda vähe, peab teadma ka, kus sa kaardil asud (olgu siis "realiteete").

Milline on kõige lõbusam meenutus orienteeruja-ajast?

Olin kord, jälle sügisel, täiesti kaardilt kadunud (need olid ju kolhooside maakasutusplaanid, millel on mõned ühisjooned kaardiga, kuid kadumisviga oli muidugi minu). Hädas otsustasin kasutada kohalike külalainike abi, kuid väga varieeruva info tõttu jõudsin finišisse võistluste lõpetamiseks. Õppisin sellest ajast, et kohalike elanike arusaamad kaugustest ei vasta isegi kolhoosi maakasutusplaanide täpsusele.

Milliste tulemusteni jõudsid orienteerumises?

Ei mäleta kahjuks enam seda järgusüsteemi. Arvatavasti kõige alumise täitsin.

Millal puutusid viimati kokku kaardi ja kompassiga? Kui see polnud orienteerumine, siis millal oli viimane orienteerumiselamus?

Kaardid on mu üks hobi, aga olnud ka töövahend. Äsja panin kokku üht kena kingitust - raamatut vanadest Eesti (või Liivimaa) kaartidest. Põhitöö tegid siin küll teised. Praktilist orienteerumist harrastan võõrastes linnades küllalt heade linnaplaanide järgi. Nädal tagasi Pariisis ei suutnud tänavalaternate all plaanilt peenkirjalisi tänavanimed lugeda ja vahetasin kohe prilliklaase: 0,25 juurde. Nüüd ei karda jälle kedagi. Nii et kasu-

tan mitte kompassi, vaid prille. Viimane võistlus oli vist meie kursuse oma 20-25 aastat tagasi. Madis Aruja kõrval kuulus kursusesse ka võitja Maire Raid (Miljan).

Kas orienteerumine sobiks olümpiaalaks?

Seda on ju taotletud. Aga tänapäevaste kriteeriumite järgi on vist raskusi TV ülekannetega?

Oled üks väheseid eestlasi, kes talvitunud Antarktikas. Kas läks sealgi orienteerumiskust vaja?

Jaamadest üksi kaugemale hulkumine oli Antarktikas rangelt mittesoovitav. Vahelduseks tuli siiski käia. Raskus ja oht oli jälle tuiskudes, nagu Puka loo puhul. Erandlik on see, et nn pinnatuiskudes on tuule suund üsnagi püsiv, mis aitab kursil olla. Suurtes tsüklonaalsetes lumetormides (sügavad tsüklonid) tuule suund orienteerumiseks ei kõlba ja möll on siis ka nii hull, et isegi 200 m majade vahel läbiti kõie abil.

Kuidas saaks Eestis sirguvat noort põlvkonda Sinu arvates kõige paremini meelitada vabasse õhku spordiga tegelema, kaugemale ebatervislikest harjumustest?

Ega üht ja kindlat retsepti ei ole. Võimalusi peaks pakkuma rohkesti, osaliselt ka kaasa vedama. Praegu paistab küll olema üks seltskond, kes enam metsast midagi ei tea. See viga läheks orienteerujate seltsis kähku üle, aga ega kaardi kallal nuputamine pole ka kõigile vastuvõetav.

Kas tunned praegugi orienteerumise käekäigu vastu huvi? Kasvõi spordiuudistest?

Info saamine spordist kannab praegu kahjuks juhuslikku iseloomu. Aga suurem tähelepanu "oma" alade vastu on jäänud.

Orienteerujatel on tõsine mure suvise varase pimeduse tõttu. Meie ühiselt vastu võetud otsus on ohtu seadnud pika traditsiooniga orienteerumispäevakud. Aita ret-

septiga kuidas probleemi lahendada!

Teaduslikult öeldes päikese näivale liikumisele taevavõlvil me oma laiuskraadil viibides vastu ei saa. See tähendab, et suvel jääb Eestis valget aega kõvasti üle, talvel puudu.

Konflikt on kevadise ja sügisese võrdpäevsuse (rahva keeli ka pööripäevad) lähedasel ajal ja kõigile korraga lahendamatu. Suveaeg on üks lahendeist, kus aga Kesk-Euroopa matkimine ennast Eestis päriselt ei õigusta. Selle juurde kuulub ka laste kaitse, sest nemad ennast ise kaitsta ei oska.

Teine võimalus oleks tund varasemad tööaja algused, aga ega siingi kõigi rahulolule loota ei saa. "Minu ajal" kujundati ka Jüriööjooksu traditsioon. Nii, et nagu näed, ei ole pime aeg siin orienteerujatele takistuseks. Isiklikult ei ole mul aja suhtes eelistusi, olen töötanud ka öövahetustes.

Lühiintervjuu ei ava kunagi inimest täielikult, ent ehk avas see lühiintervjuu mõne avastamata killu Andres Tarandis. Eesti arengut mõjutavate inimeste hulgas on orienteerujaid aga teisi. Mõnega neist tutvume juba mõnes järgmises ajakirja numbris.

Tõnu Raid,

Andrese kursusekaaslase elukaaslane ja Andrese kursusekaaslase võistluskaaslane:

Andres on riigimees.

Kõige paremini on minu jaoks avanud Andrese ole-muse Marju Lauristin väite-ga (ma ei tsiteeri, vaid kirju-tan, kuidas mina tema väidet adusin): *Andresel puudub saamahimu ja (...ebaseaduslikult saadavad...) maised kasud teda liikvele ei pane. Kui ta aga jõuab äratundmisele, et rahva või riigi edasistes huvides on vaja midagi ära teha, siis selle mõtte nimel läheb ta (riigikogus) võitlusse küll.*

Orienteeruja kolleegium 2002

Monika Järveoja (OK Kobras): Püsivad rubriiki ja südameasja Orienteeruja juures ei ole. Sebin siin ja pisut seal ja vahel meistrandan mõne jutugi valmis.

Päevi sisustan Tartu ülikoolis eesti kirjandust studeerides, korporatsioonielus kaasa lüües ning mõõdukalt kehakultuuri harrastades. Kaardi, kompassi ning o-susside järele haaran üha harvemini, kuid lähikonnas pulbitsev orienteerumis(m)elu ei võimalda (õnneks!) alast võõrdumist. Koduklubiks on OK Põlva Kobras ja kui orienteerumisrajal ei kulge, siis avaldub panus ja kaasalöömine ehk organisaatoorselt jõudumööda abiks olles.

Kaidi Oone (OK Orion):

Minu tegemised "O-ja" juures: Jätkan eelmisel aastal sisse talutatud rada - "Noorendiku" toimetamist -, sest lastega tegelemine ning lastele ja lastest kirjutamine on ääretult meeldiv tegevus.

Vahelduseks korjan võistlusmetsa alt ka mõne metseeni, keda ajakirja vahendusel orienteerumishuvilistele tutvustada.

Minu tegemised väljaspool orienteerumist: Töötan Eesti

Väärtpaberikeskuses arendusjuhina, hetkel on minu juhtida ja vastutada kogumispensioni projekti läbiviimine. Pean veidi ka lektori ametit - loen Sisekaitseakadeemias teabeõigust ja senimaani tuleb käia koolitustel rääkimas digitaalalkkirjast. Tartu ülikoolis olen jõudnud

õigusteaduses 4. kursusele. Vabal ajal käin palju teatris, ujunooskuse-suusatan ja püüan olla olemas olulistele inimestele minu elus.

Ruth Vaher (OK Kobras): Olen teist aastat Orienteeruja kolleegiumi liige. Kuna Orienteeruja on meie kõigi orienteerujate ajakiri, siis üritan Maretit aidata nii palju, et ta see ajakiri ei jääks liiga palju ainult tema õlule.

N.õ tavaelus töötan AS E.O. Mapis ja õpin Tartu ülikoolis 4.kursusel farmaatsiat.

Sixten Sild (OK Võru): Kolleegiumi liikmena näen meie ülesandena senisest parema O-ajakirja tegemist, mille igas numbris leiaksid endale lugemist nii rahvasportlased, lapsed, võistlussportlased kui ka poolehoidjad ja kaasaelajad.

Ajakiri peaks igas lugejas tekitama "Ahhaa!-elamuse", mille eelduseks on et me suudame lugejat millegagi meeldivalt üllatada ning uudset infot pakkuda. Oleme planeerinud uusi rubriike ja jätkame loomulikult ka populaarseid vanu. Mitmekülgseks ja huvitavaks muudavad ajakirja head autorid, kelle leidmine orienteerujate kirjust selt-konnast ei ole sugugi mitte võimatu ülesanne, kuid tahab visadust ja pealehakkamist.

Ole valmis oma panust andma, Hea Lugeja, kui järg Sinu kätte jõuab!

Meelelahutus | RISTSÕNA

RISTSÕNA 1/7

Orienteeruja jätkab Ristsõnade sarja. Ka sellel aastal moodustavad lahenduseks olevad sõnad sõnad ühe lause, mis jookseb läbi 7 ristsõna.

Ristsõnad on sellel aastal koostanud **Toivo Kotov**, kes oma kaassõnas ütleb: "Lahenduslause võtsin raamatust "Orienteerumissport", Tln. 1965 ja see kuulub Aleks Kaskneemele. Aleks Kaskneeme sünnist möödub suvel 90 aastat. Pean teda meie kaasaegse orienteerumise isaks. Meenutuseks soovitan vaadata V. Viirsalu juttu Orienteerujas 4(23) 1997".

Aasta lõpus ootavad lahendajaid üllatusauhinnad!

Ilusaid ristsõnaelamus!

Toimetus

LAHENDUS	Keel Eestis	Vaherid	Ujuja In.+ nimi	Ainu- ühe-	Näitleja	Abista murdes	Laeva kodu	Euro-lauljatar + o-lit lüh.	O-janna D 65	
Tõhus poliitika-reiv	S	Õ	I	M	A	A	S	I	A	Maailmajagu
Juhib, veab	E	E	S	O	R	V	A	N	D	Hea KP-koht
Tiidu ja Diana täht	T	D	E	N	E	I	D	R	E	ER laulu-pedagoog In.+nimi
O-klubi	O	R	I	O	N	T	A	S	A	Juku, Volli
Malesuurmeister	I	L	E	R	E	S	A	M	E	Eriala
Vaimulik	A	B	E	E	I	P	O	O	M	Ilmakaar lüh.+ o-tegel.
Segi	S	A	S	S	I	S	O	L	U	Elu....
Liha-pallike	I	L	N	E	L	L	S	O	R	Liik, valik
Kõrgusjõone täht+sidesõna				I	D	I	O	O	T	Tegi rajal loulus
Toi tegi	EOF-i president Nimi+in	O-janna (D21 või D55)	Arvuti nupp	Rumal o-ja käändes	Sarmite, Sixten	Lühend kirjas+ märkesüsteem	4 korda lähidalt orienteerumine	Raadio-orienteerumine lüh.	Eit või tütu loom	

Orienteerumine ja Andres Tarand

Endel Isop on oma orienteerumisaaloos märkinud, et Tartu ülikoolis organiseeriti esimesed oma võistlused viieliikmelistele võistkondadele 2. novembril 1958 Vorbusel (korraldajateks olid Endel Isop ise ja Heino Mardiste).

Heino Mardiste on meenuanud: *Endel Isop otsis ise mu üles. Selle ajani olime mõned korrad võistlemas käinud, ka ülikooli lehes kirjutasin. Ju mu nimi oli talle kusagilt meelde jäänud, nagu ma igal pool aktiivne olin. Tema pool kodus Akadeemia ja Riia tänava nurgapealses majas arutasime võistluste tegemist. Võisteldi kontrollpunktide leidmises asimuutide ja kauguste järgi, punktides tuli lahendada lisäülesandeid. Seda üritust nimetati maastikumängu esivõistlusteks. Oma o-ajaloos on Endel Isop ära toonud ka võistluste kaardi (kus on näha sihtidel või kraavide ristumiskohas paiknevad 5 kontrollpunkti) ja üles lugenud võitjavõistkonnas jooksnu nimed. Meestest jooksid võit-*

javõistkonnas Uku Alakivi majandusest ja geograafid Madis Aruja, Ilmar Kask, Rein Leet, Andres Tarand, naistest kuulusid võitjavõistkonda geograafiaosakonna neid Helgi Mitt (Ebrok), Tiina Muna (Raitviir), Virve Purika (Holst), Leili Ruto (Saarse), Uile Vellerind (Lemberg). Sellest on säilinud ka Heino Mardiste foto.

TRÜ meistrivõistlused peeti 12.-13. mail 1962 Välgi ja Selgise vahelisel maastikul tuttava reglemendi järgi – öise ja päevase võistluse tagajärjed summeeriti. Võistluskaardina kasutati heakvaliteetses fotokoopiat sõjaeelsest ilusa reljeefiga 1:50 000 EW topokaardist. Öine võistlus toimus Välgi külje all kaardi lääneservas, päevane Selgise mägedes kaardi idaosas. Rajameistriteks olid geograafid **Andres Tarand** ja Enn Loik.

Tartu ülikooli ajalehes kirjutas Arne Kivistik: *Päikesepaistelisele õhtupoolikule järgnes soe pimedavõitu*

*kevadöö Üle tunni kestnud starti jooksul väljus rajale erinevate tunnetega 52 neidu ja noormeest. Kahju, et neil tuli läbida erinevad kontrollpunktid ... Siiski – naisvõistlejate viimase kontrollpunkti lõket külastas arvukalt mehi! Hommikul kokkuvõtet tehse tunnustati kaunimaks öiseks elamuseks raja teise kontrollpunkti leidmine jõeäärsele kõrgendikule asuvas lohus, kus kohtunikuks oli **M. Viiding**.*

Kirjanik Mihkel Mutt on ajalehes *Hommikuleht* kirja pannud **Andres Tarandi** ja Mari Viidingu tutvumise loo, kus nad ise on seda kommenteerinud sedaviisi. **Mari Tarand (Viiding):** *Mina ei olnud ülikooli ajal mingi sportlane, aga tüdrukud ükskord kutsusid, et orienteerumisvõistlustele on kohtunikke vaja. See oli 1962.a. 16. mail Välgis. Andrese nime olin ma kuulnud – nende kursuse tüdrukute käest, kes olid vähem boheemid ja rohkem, noh, praeguses mõistes «rohelistes». Mina pidin metsas ühes punktis istu-*

*ma ja ootama. Seal kasvas üks kohutavalt ilus lill. Ma sain ise ka aru, et vist haruldane. Karukella moodi, sügavvioletne. Mõtlesin, et võtan ja küsin pärast mõne bioloogi käest, mis lill see on. Kui võistlus läbi sai, marssisin lillega koolimajaõue. Seal oli rahvast ja üks mees hakkas mind noomima, umbes et «kas siis lilled on äranoopimiseks või?» Siis ta leebus, kätke natuske veel niisama. Mehe nimi oli Andres Tarand. Lille nimi oli Pulsatilla pratensis. **Andres Tarand:** *Ma polnud mingi sportlane, liiga laisk selleks, aga lävisin orienteerujatega ning käisin rajameistriks. See oli tore töö – kõiki neid punkte kavandada ja kaardi peale märkida. Seekord olime Lõuna-Eestis Välgis. On üks väike kohake, koolimajaga. Seal ühes kontrollpunktis oli Mari ja ma käitusin temaga kaunis karmilt. Tagantjärele võiks ju mõelda, et juba siis algas midagi, aga mu aeglane soomeugri taip ei võtnud kinni.**

Orienteerumisraudvara | KAART

Kes on süüdi?

Ajalehest Suunnistaja tõlkinud Rein Rooni

Pekka Nikulainen

Orienteerumiskaart saab tööks alles orienteeruja tõlgenduse läbi. Ilma selle ta on kaart “hea” või “halb”, nagu jõgi ilma veeta – ainult kuiv säng. Veevool – alati vahelduv ja muutuv – teeb alles jõe. Tema ilu, voolu jt. omadusi ei saa hinnata kuiva sängi järgi ...

Nii tuleb ka kaardistaja nägemusele alati liita orienteeruja tõlgendus. Iga orienteeruja tõlgendus on erinev – isikupärane. Siit järeldub, et ei ole olemas ka

ideaalset kaardistajat, kes suudaks teha kaardi iga tõlgenduse jaoks. On vaid nägemused ja tavaliselt headeks peetavate kaartide nägemused vastavad keskmisest paremini orienteerujate individuaalsetele tõlgendustele. Ehk teiste sõnadega – on olemas keskmine tõlgendus, mis vastab suuremale osale orienteerujatest ja see suunab ühtlasi kaartide tegemist ja neile esitatavaid norme. Olgu, aga ...

Keskmise mõlemale poole jäävad samuti tõlgendused – paremad ja halvemad. Kehvad orienteerujad (tõlgendajad) on kehvad kaardistajad (tõlgendajad) on head seevastu suudavad tõlgendada ka nn. halba kaarti ehk kaarti, mis ei sobi suuremale

osale orienteerujatest. Nii jõuame ühe orienteerumiskuse osa juurde, mis tihti vähese enesekriitika tõttu jääb tähelepanuta – oskus orienteeruda just selle kaardiga, mis kätte on antud. Küsimus on olukorraga kohanemises ja võimes eraldada olulist ebaolulisest just antud olukorras. Kaardi tase – hea või halb – on teisejärguline.

Siit ka küsimus juhuse tähtsusest – põhiline oletus on, et nn. halb kaart suurendab juhuslikkust ja vastupidi. Vastuväiteks on, et tavaliselt (peaaegu alati) orienteerumiskuse (tõlgenduse) nõrkust varjatakse juhuslikkuse taha. Ühekülgne ja kitsas sageli hetkeline kaardi tõlgendamine

viibki “juhusele”. Viga ei ole aga kaardis vaid tõlgendusviis, mis on tavaliselt piisav nn. headel kaartidel. Kaartide kvaliteeti peab endiselt parandama, s.t. tegema neid “keskmiste tõlgendajate” jaoks. See on kindlasti kõigi, ka parimate tõlgendajate soov, kuid alati saab olema ka nn. halbu kaarte.

Kui tahad saada heaks orienteerujaks, siis harjuta ka halbadel kaartidel, ole (enese)kriitiline ja ära süüdistada kunagi(!) oma vigades kaarti, vaid otsi süüd lähemalt ehk siis oma peast.

Moto: Halb kaart eraldab terad aganatest.

Sööstlaskumine: sobiv ala neile, kes kardavad suusaorienteerumist

Peeter Pihl

Kõik kes veel seda ei tea, siis olgu öeldud, et Tšehhis toimusid 27.01. - 03.02. juunioride maailmameistrivõistlused suusaorienteerumises.

Samal ajal sattusid seal veel olema veteranide MM ja võistlus, mis pidi algsest olema noorte EM, aga kukkus välja mingi võistlusena, mis nagu oli EM ja samas polnud ka. Nüüd siis aga kõigest natuke lähemalt.

Sõit algas kõigile vastavalt tema elukohast - mõnedel Tallinnast, enamusel Võrust. Sõit toimus ühes ülipisikeses väikebussis, mis oli selgelt ülekoormatud aga siiski vedas meid uhkelt kohale. Kohalejõudmine sujus hästi, piirid ületati vaevata ja Tšehhi jõuti Tallinnast napi 30 tunniga.

Tšehhis maabusime me keskmise suurusega, piirile suhteliselt lähedal asuvas, linnakeses nimega Jablonec nad Nisou. Majutati meid ühes väga suurte traditsioonidega hotellis nimega Merkur. Hotelli kohta pole ühtegi halba sõna, olemas olid kõik väga vajalikud asjad. Mõned inimesed said isegi rõduga toad, teised aga vanniga.

Hotellis toimus ka toitlustamine, mis osutus päris heaks kui välja arvata esimese õhtu spinat ja mingid kahtlase väärtusega taignapallid. Selle poolega jäädigi igatahes rahule. Meelelahutuse poole pealt oli hotellil meile pakkuda päevad läbi kestvat mustanahaliste jalgpalli, mida Eurosport usinalt üle kandis.

Esimeses tõelisel Tšehhi päeval oli kavas *model event*, kus saadi suhu esimene maitse sellest mis meid ees ootas. Metsas prooviti üle kõige vingemad laskumised ja ka tõusud, ära ei jäänud ka loomulikult lugematud jõhkrad kukkumised. Õhtul saime natuke infot ees-

Tõnis Erm, H20:

Siinkohal sooviks ma avaldada erilist tänu oma sponsorile -

HANSABANKA'le. Nende toetus võimaldas valmistuda käimasolevaks hooajaks ja esindada Eestit Juunioride MMil.

Kahjuks ei olnud nende võimuses anda lumist treeningilma...

oleva võistluse kohta, mis eriti palju nüüd meie tuju küll ei tõstnud, pigem vastupidi.

Teisel päeval ootas meid ees pikk rada. Stardid olid kohe hommikul varakult, nii et pikka aega valmistumiseks ei olnud. Rajad olid enamvähem sarnase ehitusega kõigis klassides ning seega oli kõigil klassidel alguses kohe oma saja meetri jagu tõusu. Kohe esimese kilomeetriga suudeti inimesed täiesti ära väsitada.

Rada oli valmistatud orienteerumise poole pealt suhteliselt lihtne aga füüsilise poole pealt eriti raske. Palju oli raskeid tõuse ja raskeid laskumisi, mille ajal puhkamiseks aega ei jäänud.

Tulemused vastasid radade raskusele, igas klassis olid vähemalt esimesed kaks venelased. Õhtusel autasustamistseremoonial saime me selle tõttu kuulata kaks korda vana head Nõukogude Liidu hümmi. Peab ära mainima, et kõige suuremad aplausid olid ikka neile, kes polnud venelased.

Õhtul oli minul igatahes väsimus eriti suur kuid magama minna ei saanud, sest seda segasid meie meeskonna nooremad liikmed, kes nagu polekski väsinud hommikupoolest võistlustest. See näitab vist seda, milline tase tegelikult Eesti noortel on.

Kolmas päev algas uniselt aga olek oli siiski parem kui magama minnes. Plaanis oli lühiraja model event piirilinnas Harrachovis. Kohale viisid meid bussid, mis olid täitunud eriti rahvusvahelise seltskonnaga ning milles oli erakordselt palav ja umbne. Maha pandi meid ühe tõsiselt suure slaalomimäe jalamile, kust saime me kaardile sõita.

Ilm oli mõnusalt jahe ja suusk libises hästi. Sõideti taas läbi

radu ja vaadati kohalikku vaatamisväärsust, milleks oli K180 hüppemägi. Eestlased olid seal algatajateks ühele tõsisemale spordialale, milleks oli murdmaasuuskadel *freeride* ehk eesti keeles "puude vahelt otse ja pahatihti ka pikali".

Kaua see idüll ei kestnud, sest kohale tuli vene meeskond ja nemad olid laskumistel teistest ikka peajagu üle. Ühele vene neiule lõppes aga asi traagiliselt. Ei tea, mis temaga täpsemalt juhtus, aga nägu oli igatahes tavalisest rohkem verine.

Neljas päev algas erakordselt vara. Kava nägi ette lühirada. Rajad olid lihtsad ja välja timmitud suusakiirusele ja mõnele hulljulgele laskumisele. Kõik esinesid ka suhteliselt hästi, välja arvatud mina loomulikult. Suutsin teha mõned rumalad vead ja lühirajal mõjub iga aps väga traagiliselt.

Enamustes klassides võidutsesid loomulikult taas venelased aga ka muudele rahvustele oli see pidupäev, sest Soome sai kaksikvõidu M20 klassis. Peale võistlust oli tunne hea, kuna rajad olid olnud lihtsad. Olid väiksed hingepiinad, kuna oli tehtud viga ja millegi pärast polnud avaldatud minu etapiaegu. Õhtul tuli uni siiski hea, aga halba tunnet hoidis natuke sees eesolev teatevõistlus.

Viies päev oligi teatevõistluste päev. Võistlus toimus samal kaardil, mis oli kasutuses pikal rajal. See kord olid aga rajad tunduvalt lihtsamad ja kulgesid enamuses mööda laiemaid radu. Distsantsil oli ainult kaks hirmsat laskumist. Vähemalt ühel neist kukkus peaaegu iga võistleja. Eestlased esinesid taas hästi. Südamele jäävad ainult need kaks tühistamist (H18 ja H35 klassides). Eesti tiimidest tühistati seega pooled. Võidutsesid taas venelased.

Samal õhtul toimus ka suur autasustamistseremoonia kohalikus teatris, millele järgnes suur pidutsemine mingis kummalises kohas. Peol mängisid suurt osa Tšehhi odavad hinnad, kuid suudeti siiski jääda mõistuse piiridesse ja kustutid jäid ka seekord seinale.

Siiri Mere sõitis südilt ka juunioride konkurents. Foto: Harry Veide

Reisist üldse jätsid sügavaima mulje Poola ja bussisõit. Bussisõidul loos mõnusat meeleolu tõeline filmiparadiis, mis meil seal oli. Kuskilt oli kaasa saadud neli filmi, millest kolm olid tõelised kultusfilmid. Ühes neist sõideti teerullidega üle laste ja veoautod sõid inimesi. Mis saaks veel parem olla?

Igatahes peale tundidepikkust piina (loe: reisimist) saime lõpuks jälle näha Tallinna mõnusat niisket elu. Pärast oli küll väga hea olla kodus ja nautida oma voodis magamist, mis on kindlasti parem kui kitsas bussis pooleldi suusahunniku otsas magamine.

Kokkuvõtvalt tuleks öelda, et reis oli täiesti edukas, Eesti sai ju siiski ühe medali ja mitmeid neljandaid kohti. Sai tõestatud, et tulevikku on küll, kui nendes natuke investeerida ja võimaldada neile võrdseid treeningtingimusi venelastega.

Muudele riikidele jääme kindlasti alla selle poolest, et meil pole seda varustust nii palju, et me võiks omale lubada laskumistel riskimist. Sai selgeks, et tugevamad ja mägisemal alal treenivad eestlased jõuavad tõusudel veel liidrite tempos sõita aga laskumistel pannakse asi paika.

Sellegipoolest on võistlus korda läinud ja jääb ainult üle loota, et järgmisel aastal Venemaal läheb veel paremini.

Lumelaager lumisel Lapimaal

Tõnis Jürimäe

Aken kinni, aken lahti, aken kinni, aken lahti, kord on külm, kord on palav- nii möödus öö poiste kupees, sõites rongiga Helsingist Kolasrisse. Pisut väsinud rongis loksutud ööst, aga samas täis indu, alustasid suusaorienteerujad oma treeninglaagrit Põhja- Soomes.

22. novembri ennelõunal jõudsimel Äkaslompolosse, kus kõigi suureks heameeleks oli ilus paks lumi. Need, kes ei raatsinud aega asjade lahtipakkimisele ja enese sisseadmisele raisata, seadsid suuna kohe suusaradadele. Ülejäänud seltskond tegi samal ajal meie majakese mugavaks.

Selle aasta laagri seltskond jagunes jämedalt võttes kaheks: “vanadeks tegijateks” ja “uus-tulnukateks”. Meie vaimseteks juhtideks ja suunajateks kujunesid Ander ja Margus, kui staažikaimad ja vanimad. Kokakunstialaseid õpetussõnu jagas Tuuli, tänu kelle abistavale käele toit alati õigeaegselt lauale jõudis. Ülejäänud: Siiri, Kadri, Taavi, Margus ja kaks Tõnist olid (valdavalt) tublid ja sõnakuulelikud, nii et kõik said treenitud, söödud ja puhatud.

Kui möödunud aastal oli olnud Äkaslompolos lumepuudus, siis seekord oli lumekatte paksus kõikjal üle 30cm. Ilmaga vedas meil kogu laagri jooksul, ei olnud sula ega paukuvat pakast.

Treeningud toimusid 2 korda päevas. Ühtset plaani meil ei olnud, kõik valisid endile ise sobiva tegevuse. Esimesed neli päeva veedeti suusasamme meenutades ja lumega harjudes. Peale seda algasid harjutused

täpselt nii kaua see meil aega võttiski.

Pakkisime end sisse ja asusime teele. Teekond mäeni polnudki nii raske, aga suusanõlvast ülesronimine meenus juba päris mägironimist. Tugev tuul ja lumetuisk sundisid meid pea iga 50m järel peatust tegema ja puhkama. Tippu jõudes olime endiga väga rahul – ja mis imeline vaade meile sealt peaaegu 700m kõrguselt avanes! Nähtavus oli umbes 2m ja kõikjal ainult lumi.

Mäest alla saime kiirelt ja lihtsalt. Valida võis jooksmise, veeremise ja libistamise vahel ja just neid kaht viimast me kasutasimegi.

Toidutegemisega olid ametis kõik ja kõik said sellega ka hästi hakkama. Menüü oli koostatud mitmekesine ja toitu jagus kõigile, ka sõber hiirele, kes reguleeris meie teraleiva varusid.

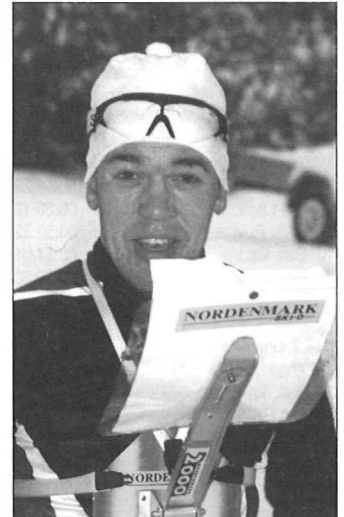
Õhtuid veedeti ühiselt teleris või juttu ajades. Usinamad õppisid ja veel usinamad keetsid ajaviiteks järgmiseks päevaks punapeete või lahutasid meelt pannidega pesumasinat

vett välja kookides. Pärast lähemal uurimisel leidis keegi pumba torust rosinaid.

9. ja 10. päeval toimusid selle talve esimesed suusa-õ võistlused. Eelnevatest treeningutest oli näha, et hea minek on Siiril. Oma hea vormi oskas Siiri ka võistlustel ära kasutada ja nii saigi ta kahe päeva kokkuvõttes 4. koha. Siin tuleks ära märkida ka tõsiasi, et Siiri tegi alles oma elu 5. ja 6. suusa-õ stardi. Samale kohale sõitis end tugevas konkurentsikokkuvõttes ka Tuuli. Tuuli võistles nii tugevas konkurentsikokkuvõttes, kuhu kuulusid eelmise aasta juunioride MMi esikuuiku neiu. Ühel päeval ta isegi ühte neist võitis. Kokkuvõttes aga oli neljas, kaotades kolmandale kohale 27 sekundit. Kadri ja Tõnised said oma sõitudest tunda, mis tase on teistel ja kuhu peab treeningutel rohkem rõhku panema.

Marguse, Taavi ja Anderi tulemused olid samad, mis eelmiselgi aastal samal võistlusel, aga hooaeg on alles ees...

Kahtlemata olid need võistlused suurteks ja kasulikeks kogemusteks neile, kes varem pole nii suurte võistlustel osalenud ja arvatavasti ka ülejäänutele. Kadrit tuleks veel eraldi kiita metsas- ja võsasusatamise ühe olulise omaduse, hulljulguse poolest,

Ander Ojandu Foto: Harry Veide

selle kinnituseks tuli ta kahel korral metsast tagasi läbiastunud suusaga. Tegu on kindlalt hulljulgusega teha peadmurdvaid manöövreid, sest suusata-da Kadri oskab.

Kui kogu seltskond oli kojusõiduks pugunud ühte väikesesse vagunikupeesse, et viimast toitu jagada ja juttu ajada, võis nende nägudelt lugeda, et laager oli asja ette läinud. Natuke jääb hinge kripeldama see, et ametlik suusa-õ treeningnädal algas vahetult peale meie lahkumist.

Meie laagri õnnestumisele aitasid kaasa: Wõro Kommerts, OK Võru, MATKaSPORT, Tartu Lennukolledž ja meie sõbrad. ▣

Põlva lahtised MV suusa-**Sprint****Piigaste 12.01.2002**

Korraldaja: OK Põlva Kobras

Rajameister: Kalle Ojasoo

D14 2km 6KP

1. Katri Listak	Võru	00:21:17
2. Ly Trei	Kobras	00:22:22
3. Helena Heinväli	Kobras	00:26:22
4. Kertu Urgand	Kobras	00:26:25
5. Anni Vainola	Rakv	00:35:51
6. Triin Aedmäe	Kobras	00:42:23
7. Maarja-Chris Tamm	Kobras	00:46:29
8. Liis Lanno	Rakv	00:50:12
9. Keiju Püvi	Võru	00:52:32
10. Gea Valdre	Rakv	00:54:01
11. Jandra Kõrran	Võru	00:56:20
Adeele Puusalu	Kobras	Katk.

D16 2,4km 6KP

1. Anniki Inno	Rakv	00:18:21
2. Raili Raudsepp	Võru	00:21:00
3. Inta Gaidela	Stiga	00:23:45
4. Zane Medne	Meridians	00:27:03
5. Alona Gromova	Stiga	00:27:51

D18 3km 9KP

1. Mairit Trei	Kobras	00:29:47
2. Varvara Guljajeva	Kobras	00:30:35
3. Kadri Uiboupin	Võru	00:31:36
4. Annika Rihma	Kobras	00:38:21
5. Maarja Punak	Kobras	00:42:26
6. Kristine Kokina	Meridians	00:42:43

D21 3,6km 11KP

1. Vilma Rudzenskaite	Sakas	00:27:17
2. Siiri Mere	SRD	00:27:25
3. Maret Vaher	Kobras	00:27:34
4. Tuuli Mäeots	Võru	00:29:14
5. Laima Klauša	Brivnieki	00:30:39
6. Lilian Värton	Kobras	00:31:01
7. Kadri Limberg	Rakv	00:31:05
8. Ingrid Kala	PEKO	00:31:34
9. Signe Parm	PEKO	00:32:38
10. Sirli Parm	PEKO	00:33:46
11. Epp Käpa	PEKO	00:34:04
12. Edith Madalik	Tammed	00:36:48
13. Kristi Vassil	Ilves	00:37:49
14. Kristine Veita	Magnets	00:45:18
15. Liis Johanson	Kobras	00:54:38
16. Jana Aedmäe	Kobras	01:01:49
Tea Pärnik	PEKO	Katk.
Piia Post		Tühist.
Lilian Jõesaar	Rae	Tühist.
Anni Raudsepp	Võru	Tühist.

D35 3km 9KP

1. Saima Värton	Kobras	00:30:25
2. Marje Tobreluts	Kobras	00:40:02
3. Aili Piirikivi	Rae	00:52:32
4. Asta Zimmerman	Heer	00:56:51
5. Karin Laine	Võru	00:58:38
6. Dagmar Kodres	Heer	01:22:08

H14 2,4km 6KP

1. Tõnis Uiboupin	Võru	00:18:11
2. Lauri Sild	Võru	00:21:47
3. Gints Cimers	Madona	00:23:16
4. Andris Jubelis	Madona	00:24:25
5. Vallo Männiste	Kobras	00:24:37
6. Ain Roosimägi	Rakv	00:26:50
7. Tiit Toomas	PEKO	00:27:05
8. Ivo Gruduls	Madona	00:29:27
9. Ott Kevvai	Võru	00:31:27
10. Joonas Oja	Rakv	00:32:03
11. Imre Neidek	Rakv	00:33:27
12. Tanel Paats	Kobras	00:39:47
13. Silver Rauk	Võru	00:40:10
14. Raido Mitt	Kobras	00:54:47
Villu Uus	Heer	Tühist.

H16 3,6km 11KP

1. Mihkel Järveoja	Kobras	00:25:52
2. Aleksandrs Grigirjevs	Stiga	00:28:04
3. Edgars Sparans	Ogre	00:31:54
4. Taavi Tuik	PEKO	00:32:45
5. Even Toomas	PEKO	00:35:11

6. Taaniel Tigas	Kobras	00:36:51
7. Kermo Käärst	Heer	00:38:19
8. Rauno Jõgeva	Kobras	00:39:19
9. Priit Kuljus	Kobras	00:40:42
10. Kaspar Russak	Võru	00:41:22
11. Janis Gruduls	Madona	00:42:48
12. Tormi Torop	Kobras	00:45:22
13. Jaimar Vabarna	PEKO	00:46:03
14. Kaarel Kork	Kobras	00:46:16
15. Artur Rauk	Võru	00:46:45
16. Martti Kivi	Võru	00:47:34
Kristjan Oolo	Heer	Katk.
Dmitrijs Boronenko	Stiga	Tühist.

H18 4km 10KP

1. Janis Peilans	Kapa	00:26:54
2. Lauris Lejinš	Madona	00:27:13
3. Tõnis Vaiksaar	Lehola	00:28:35
4. Sander Vaher	Kobras	00:28:44
5. Eriks Lebedoks	Meridians	00:32:32
6. Reigo Vatsk	Tammed	00:33:44
7. Urmas Aasa	Võru	00:33:55
8. Alar Assor	Kobras	00:34:30
9. Olavi Ottas	Kobras	00:34:42
Veiko Linnus	PEKO	00:34:42
11. Gints Jubeliss	Madona	00:34:49
12. Marek Parm	PEKO	00:35:14
13. Vadims Davidovs	Stiga	00:36:59
14. Peeter Pihl	Tammed	00:37:54
15. Tõnis Prangli	Võru	00:41:06
16. Taavi Kuha	Võru	00:41:24
17. Meelis Kadak		00:51:17
Tanel Taal	Võru	Tühist.

H21 5,1km 12KP

1. Raul Kudre	PEKO	00:31:54
2. Tõnis Erm	TAOK	00:32:04
3. Margus Hallik	LUS	00:33:50
4. Romas Kazimieraitis		00:35:04
5. Kuno Rooba	Rakv	00:35:30
6. Taavi Nurm	Kobras	00:35:45
7. Heiti Hallikma	Võru	00:35:54
8. Toms Veits	Purva Bridejs	00:36:04
9. Edgars Peilans	Kapa	00:36:09
10. Arturs Grinbergs	UP	00:36:10
11. Ander Ojandu	Võru	00:36:11
12. Tõnu Tānav	Rae	00:36:21
13. Tarvo Klaasimäe		00:36:25
14. Kalev Külaase	Võru	00:37:32
15. Raivo Rõõm	Rakv	00:38:01
16. Girts Vegeris	Armija	00:38:37
17. Tõnis Kruusmaa	Rakv	00:39:01
18. Randy Korb	Peko	00:39:07
19. Tarmo Siimsaare	Võru	00:39:30
20. Jüri Pärnik	PEKO	00:40:17
21. Reinis Putnins	Kapa	00:40:38
22. Svajunas Ambrasas	Sakas	00:40:52
23. Urmo Liblik	JOKA	00:41:04
24. Girts Lininš	Magnets	00:41:12
25. Veiko Pak	Rae	00:41:14
26. Heigo Pöld	Rae	00:41:51
27. Raivo Erik	MARU	00:42:31
28. Tõnis Jürimäe	Ilves	00:42:39
29. Aivis Lejinš	Madona	00:42:41
30. Jevgenijs Fomenkovs	Stiga	00:43:49
31. Mait Vaiksaar	Lehola	00:44:11
32. Tauno Piirikivi	Rae	00:45:07
33. Kaarel Kallas	Lehola	00:46:14
34. Ainars Vegeris	Meridians	00:46:36
35. Jaan Olvet	Rakv	00:46:47
36. Jürgen Einpaul	Tammed	00:47:39
37. Siim Kadak	Lehola	00:49:23
38. Mait Tõnisson	Rakv	00:49:46
39. Kulno Voolaid	Rakv	00:50:32
40. Margus Klementsov	Koop	00:50:41
41. Raul Hindov	TON	00:53:11
42. Lauri Olli	LSF Pron.	00:54:10
43. Erkki Liiv	Tammed	00:54:14
44. Alar Valdmann	Võru	01:04:56
45. Lauri Leppik	TAOK	01:16:46
Tautvidas Zilinskas		Katk.

H40 4km 10KP

1. Martti Parve	PEKO	00:27:37
2. Tiit Tali	Ilves	00:27:44
3. Nikolajs Grigorjevs	Stiga	00:28:49
4. Juris Kokins	Meridians	00:29:01
5. Ando Post	Koop	00:29:56
6. Heiki Einpaul	Rae	00:30:21

7. Ago Möttus	Lehola	00:31:53
8. Paulis Briconoks	Kapa	00:33:00
9. Jaanus Reha	Koop	00:36:05
10. Indulis Peilans	Kapa	00:36:43
11. Heiki Rammul	Ilves	00:37:39
12. Tõnu Sikkal	Kobras	00:38:03
13. Relvo Värton	Kobras	00:40:04
14. Janis Gaidelis	Stiga	00:41:21
15. Rein Indlo	HARJU KEK	00:41:52
16. Mihhail Taivere	Kape	00:46:56
17. Jaak Reimaa	Heer	00:47:19
18. Mati Poom	TON	00:47:29
19. Rein Raid	Klubitu	00:50:19
20. Kai Willadsen	TON	01:13:09
Ülo Needo	Kobras	Katk.

Lühendatud tavarada**Piigaste 13.01.2002****D14 6,4km 11KP**

1. Ly Trei	Kobras	00:28:50
2. Helena Heinväli	Kobras	00:36:20
3. Triin Aedmäe	Kobras	00:36:46
4. Kertu Urgand	Kobras	00:37:39
5. Jandra Kõrran	Võru	00:38:31
6. Maarja-Chris Tamm	Kobras	00:42:24
7. Keiju Püvi	Võru	00:43:51
8. Katri Listak	Võru	00:49:02
9. Anni Vainola	Rakv	00:52:52
10. Tiina Lind	Ilves	00:57:48
11. Liis Lanno	Rakv	00:59:29
12. Gea Valdre	Rakv	01:03:09
Adele Puusalu	Kobras	Tühist.

D16 3,1km 7KP

1. Anniki Inno	Rakv	00:28:37
2. Raili Raudsepp	Võru	00:31:59
3. Alona Gromova	Stiga	00:32:59
4. Inta Gaidela	Stiga	00:36:50
5. Zana Medne	Meridians	00:41:10

D18 4km 10KP

1. Kadri Uiboupin	Võru	00:50:50
2. Varvara Guljajeva	Kobras	00:55:04
3. Mairit Trei	Kobras	00:55:43
4. Kristine Kokina	Meridians	01:01:15
5. Maarja Punak	Kobras	01:09:24
6. Annika Rihma	Kobras	01:12:47

D21 8km 15KP

1. Maret Vaher	Kobras	00:51:05
2. Vilma Rudzenskaite	Sakas	00:53:46
3. Tuuli Mäeots	Võru	00:58:26
4. Ingrid Kala	PEKO	00:58:46
5. Siiri Mere	SRD	00:58:51
6. Laima Klauša	Brivnieki	00:59:52
7. Lilian Värton	Kobras	01:00:05
8. Kadri Limberg	Rakv	01:00:39
9. Anni Raudsepp	Võru	01:01:37
10. Epp Käpa	PEKO	01:03:48
11. Tea Pärnik	Peko	01:04:10
12. Sirli Parm	PEKO	01:05:14
13. Signe Parm	PEKO	01:08:08
14. Edith Madalik	Tammed	01:15:33
15. Kristine Veita	Magnets	01:16:46
16. Minija Pääslane	Ilves	01:16:55
17. Jaana Aedmäe	Kobras	01:18:43
18. Liis Johanson	Kobras	01:20:20
19. Piia Post	TÜ SK	02:25:06
Lilian Jõesaar	Rae	Tühist.

D35 4km 10KP

1. Saima Värton	Kobras	00:50:01
2. Marje Tobreluts	Kobras	01:08:36
3. Aili Piirikivi	Rae	01:13:48
4. Karin Laine	Võru	01:28:20

H14 3,1km 7KP

1. Tõnis Uiboupin	Võru	00:29:20
2. Timo Sild	Võru	00:33:49
3. Gints Cimers	Madona	00:35:05
4. Ivo Gruduls	Madona	00:37:10
5. Ain Roosimägi	Rakv	00:37:23
6. Andris Jubelis	Madona	00:38:01
7. Joonas Oja	Rakv	00:39:56
8. Ott Kevvai	Võru	00:45:27
9. Raido Mitt	Kobras	00:48:39
10. Vallo Männiste	Kobras	00:53:52
11. Kristo Heinmann	Ilves	01:07:26

12. Silver Rauk	Võru	01:09:02
13. Tanel Paats	Kobras	01:16:18
Alar Alve	PEKO	Tühist.

H16 8km 15KP

1. Mihkel Järveoja	Kobras	00:49:00
2. Edgars Sparans	Ogre	00:59:24
3. Aleksandrs Grigirjevs	Stiga	01:01:43
4. Taavi Tuik	PEKO	01:04:03
5. Priit Kuljus	Kobras	01:05:37
6. Taaniel Tigas	Kobras	01:08:17
7. Jaimar Vabarna	PEKO	01:09:59
8. Even Toomas	PEKO	01:11:41
9. Janis Gruduls	Madona	01:17:47
10. Kermo Käärst	Heer	01:17:59
11. Artur Rauk	Võru	01:23:35
12. Kaspar Russak	Võru	01:23:58
13. Tormi Torop	Kobras	01:27:55
14. Kaarel Kork	Kobras	01:43:33
Rauno Jõgeva	PEKO	Katk.
Dmitrijs Boronenko	Stiga	Katk.

H18 7,8km 13KP

1. Peeter Pihl	Tammed	00:52:49
2. Sander Vaher	Kobras	00:52:54
3. Lauris Lejinš	Madona	00:53:44
4. Eriks Lebedoks	Meridians	00:54:38
Janis Peilans	Kapa	00:54:38
6. Alar Assor	Kobras	00:55:42
7. Tõnis Vaiksaar	Lehola	00:56:06
8. Olavi Ottas	Kobras	00:58:04
9. Urmas Aasa	Võru	00:59:41
10. Gints Jubeliss	Madona	01:01:03
11. Veiko Linnus	PEKO	01:01:21
12. Reigo Vatsk	Tammed	01:03:32
13. Marek Parm	PEKO	01:13:16
14. Taavi Kuha	Heer	01:13:45
15. Olari Needo	Võru	01:29:01
16. Vadims Davidovs	Stiga	01:29:38

H21 10km 17KP

1. Ander Ojandu	Võru	00:48:44
2. Margus Hallik	LUS	00:51:00
3. Raul Kudre	PEKO	00:53:01
4. Tõnis Erm	TAOK	00:53:04
5. Tautvidas Zilinskas	Kapa	00:53:50
6. Girts Vegeris	Armija	00:54:52
7. Edgars Peilans	Kapa	00:56:16
8. Toms Veits	Purva Bridejs	00:56:35
9. Tarmo Siimsaare	Võru	00:57:19
10. Tõnis Kruusmaa	Rakv	00:57:32
11. Heiti Hallikma	Võru	00:57:47
12. Randy Korb	Peko	00:58:07
13. Taavi Nurm	Kobras	00:58:52
14. Ainars Vegeris	Meridians	00:59:24
15. Tarvo Klaasimäe		01:00:03
16. Jevgenijs Fomenkovs	Stiga	01:01:01
17. Urmo Liblik	JOKA	01:01:04
18. Veiko Pak	Rae	01:01:26
19. Arturs Grinbergs	UP	01:01:33
20. Tõnu Tānav	Rae	01:02:19
21. Aivis Lejinš	Madona	01:02:24
22. Jüri Pärnik	Peko	01:02:26
23. Svajunas Ambrasas	Sakas	01:04:08
24. Girts Lininš		

EYOC, JWOC, WMOC 2002

Jablonec nad Nisou, Tšehhi

TAVARADA, 30.1.2002

W20 (34) 9.300 km 12 K

1	Tchijkova Ekaterina	RUS	70:03
2	Mehtälä Katri	FIN	70:04
3	Böhmová Eva	CZE	70:49
4	Ferchalova Iana	RUS	71:47
5	Joensuu Marttiina	FIN	72:33
6	Lye Tone	NOR	73:16
7	Gorchkova Maria	RUS	73:25
8	Saastamoinen Outi-Maria	FIN	73:37
9	Grand Elena	RUS	75:06
10	Mäeots Tuuli	EST	76:40
11	Hrušková Lenka	CZE	77:09
12	Dahlberg Kajsa	SWE	77:24
23	Limberg Kadri	EST	84:40

M20 (56) 14.000 km 18 K

1	Vesselov Kirill	RUS	84:19
2	Smirnov Anton	RUS	85:00
3	Tunis Staffan	FIN	85:54
4	Turkka Tuukka	FIN	88:30
5	Fabritchev Alexandre	RUS	91:37
6	Batoura Nikolai	RUS	91:57
7	Jokinen Pasi	FIN	92:24
8	Bouchal Jiří	CZE	92:58
9	Bortnic Alexei	RUS	93:50
10	Redlich Tomáš	CZE	94:13
23	Erm Tõnis	EST	100:46
43	Jyrimäe Tõnis	EST	126:30

W16 (15) 6.200 km 8 K

1	Trifanova Olga	RUS	47:31
2	Mysova Evgenia	RUS	49:01
3	Bouchet Charlotte	FRA	51:38
4	Augustinová Barbora	CZE	51:45
5	Vovk Irina	RUS	53:10
6	Shilova Mariya	RUS	53:47

W18 (23) 7.700 km 11 K

1	Ozerskaya Anna	RUS	60:52
2	Novikova Olga	RUS	62:14
3	Tunis Pernilla	FIN	63:26
4	Mere Siiri	EST	64:09
5	Lebedeva Valentina	RUS	68:19
6	Turkka Saara	FIN	69:31
7	Kovářová Kristýna	CZE	71:37
8	Hämäläinen Marjo	FIN	72:19
9	Przycková Michaela	CZE	72:43
10	Krätschmerová Kateřina	CZE	74:36

M16 (25) 9.300 km 12 K

1	Gribanov Ilya	RUS	63:58
2	Lamov Andrey	RUS	65:32
3	Puusepp Markus	EST	70:19
4	Järveoja Mihkel	EST	71:11
5	Koulbatchko Alexei	RUS	76:37
6	Malý Aleš	CZE	77:27
7	Kodeda Štipán	CZE	77:50
8	Váða Lukáš	CZE	77:50
9	Belomagev Stanimir	BUL	80:06
10	Moiseev Oleg	RUS	80:15

M18 (27) 11.100 km 17 K

1	Kozhemyakin Aleksei	RUS	75:39
2	Mayorov Sergey	RUS	80:46
3	Šedivý Jan	CZE	82:09
4	Vaher Sander	EST	83:09
5	Malychev Serguei	RUS	83:42
6	Votošek Filip	CZE	84:34
7	Torniaainen Ilkka	FIN	86:02
8	Rajnošek Zdenik	CZE	86:32
9	Zernov Serguei	RUS	88:54
10	Contraire Helian	FRA	89:05
17	Pihl Peeter	EST	100:03

LÜHIRADA, 1.2.2002

W20 (35) 4.800 km 13 K

8	CZE CZE B	87:58	16BLR BLR	119:14	
	Erlebach Michal	28:14	Hrekav Artsiom	37:28	
	Laciga Radek	29:22	Labanouski Al.	34:45	
	Stejskal Matěj	30:22	Evsikov Andre	47:01	
9	BUL BUL	91:46	SWE SWE B	mp	
	Mestanski Plamen	28:17	Hammarberg M.	27:56	
	Todorov Hristo	27:58	Häggström Pär	mp	
	Malchev Naidem	35:31	Engström Patrik	32:01	
10	ITA ITA	95:05	W20 (11)		
	Peer Andrea	28:12	1	RUS RUS A	75:22
	Pradel Nicola	35:25		Gorchkova Maria	26:44
	Antonini Matteo	31:28		Grand Elena	24:38
				Tchijkova Ekateri	24:00
11	EST EST	98:55	2	FIN FIN A	75:30
	Erm Tõnis	29:07		Joensuu Marttiina	26:12
	Vaher Sander	31:03		Saastamoinen O.	25:33
	Jyrimäe Tõnis	38:45		Mehtälä Katri	23:45
12	SVK SVK	100:02	3	CZE CZE A	78:06
	Parík Peter	31:23		Hrušková Lenka	26:20
	Krajčák Michal	37:21		Zlesková Daniela	28:10
	Patras Andrej	31:18		Böhmová Eva	23:36
13	SUI SUI	105:31	4	RUS RUS B	81:06
	Wüthrich Christian	31:18		Bronnikova Yulia	28:24
	Ott Simon	39:21		Kozlova Tatiana	27:04
	Rüegg Florian	34:52		Ferchalova Iana	25:38
14	UKR UKR	105:57	5	NOR NOR	82:38
	Kubin Andriy	28:48		Syvetsen Kari	28:39
	Ufimtsev Oleksiy	36:35		Lye Tone	27:00
	Borys Roman	40:34		Overoyen Anne	26:59
15	LAT LAT	110:47	6	EST EST	83:49
	Fomenkovs J.	30:56		Mäeots Tuuli	27:11
	Putnins Reinis	34:21		Limberg Kadri	27:04
	Karlis Linde	45:30			

1	Tchijkova Ekaterina	RUS	26:33	12	Bortnic Alexei	RUS	26:23
2	Gorchkova Maria	RUS	27:57	28	Erm Tõnis	EST	29:41
3	Grand Elena	RUS	28:10	43	Jyrimäe Tõnis	EST	33:53
4	Karjalainen Kaisa	FIN	28:15	W16 (16)	4.100 km	11 K	
5	Saastamoinen Outi-Maria	FIN	28:17	1	Mysova Evgenia	RUS	24:31
6	Salmi Laura	FIN	28:53	2	Trifanova Olga	RUS	24:59
7	Ferchalova Iana	RUS	28:54	3	Vovk Irina	RUS	25:15
8	Joensuu Marttiina	FIN	28:57	W18 (21)	4.500 km	12 K	
9	Böhmová Eva	CZE	29:16	1	Ozerskaya Anna	RUS	25:24
10	Bronnikova Yulia	RUS	29:34	2	Novikova Olga	RUS	26:07
11	Woxlin Elin	SWE	29:35	3	Tunis Pernilla	FIN	27:38
12	Eklöf Emelie	SWE	29:38	M16 (26)	4.600 km	13 K	
13	Syvetsen Kari Rommen	NOR	29:44	1	Gribanov Ilya	RUS	22:11
14	Hamas Klara	SWE	29:46	2	Koulbatchko Alexei	RUS	23:08
15	Lye Tone	NOR	30:02	3	Lamov Andrey	RUS	23:42
16	Mere Siiri	EST	30:06	4	Puusepp Markus	EST	24:48
17	Karvonen Eeva	FIN	30:22	5	Váða Lukáš	CZE	26:25
18	Hrušková Lenka	CZE	30:37	6	Csucs Klaus	ROM	27:03
19	Janson Una Glende	NOR	30:46	7	Malý Aleš	CZE	27:26
20	Arnesson Ida	SWE	30:50	8	Krajčák Michal	SVK	27:32
21	Mäeots Tuuli	EST	31:03	9	Kodeda Štipán	CZE	27:39
22	Kozlova Tatiana	RUS	31:24	10	Belomagev Stanimir	BUL	27:48
23	Zlesková Daniela	CZE	31:25	19	Järveoja Mihkel	EST	32:33
24	Overoyen Anne	NOR	31:31	M18 (27)	4.900 km	13 K	
25	Esberg Sofia	SWE	31:36	1	Zernov Serguei	RUS	22:38
26	Horynová Martina	CZE	31:55	2	Kozhemyakin Aleksei	RUS	22:48
27	Jiřišová Zuzana	CZE	32:03	3	Malychev Serguei	RUS	23:17
28	Limberg Kadri	EST	33:09	4	Vaher Sander	EST	24:09
M20 (56)	5.700 km	13 K		5	Mayorov Sergey	RUS	24:37
1	Turkka Tuukka	FIN	24:38	6	Liuha Jouko	FIN	24:49
2	Tunis Staffan	FIN	24:59	7	Votošek Filip	CZE	24:53
3	Tolstopiatov Vadim	RUS	25:32	8	Rajnošek Zdenik	CZE	25:16
4	Johansson Martin	SWE	25:34	9	Lejins Lauris	LAT	25:23
5	Fabritchev Alexandre	RUS	25:37	15	Pihl Peeter	EST	26:56
6	Lehto Jonne	FIN	25:43				
7	Batoura Nikolai	RUS	25:44				
8	Jokinen Pasi	FIN	26:06				
9	Mestanski Plamen	BUL	26:16				
10	Rost Erik	SWE	26:21				
11	Sagberg Torbjøem	NOR	26:23				

JWOC teade, 2.2.2002
Jablonec nad Nisou

M20 (17)

1	FIN FIN A	80:03	8	CZE CZE B	87:58	16	BLR BLR	119:14						
	Turkka Tuukka	26:25		Erlebach Michal	28:14		Hrekav Artsiom	37:28						
	Lehto Jonne	27:23		Laciga Radek	29:22		Labanouski Al.	34:45						
	Tunis Staffan	26:15		Stejskal Matěj	30:22		Evsikov Andre	47:01						
2	RUS RUS A	81:05	9	BUL BUL	91:46		SWE SWE B	mp						
	Vesselov Kirill	26:24		Mestanski Plamen	28:17		Hammarberg M.	27:56						
	Tolstopiatov Vadim	25:54		Todorov Hristo	27:58		Häggström Pär	mp						
	Smirnov Anton	28:47		Malchev Naidem	35:31		Engström Patrik	32:01						
3	FIN FIN B	83:23	10	ITA ITA	95:05		W20 (11)							
	Tolkkinen Jan	27:24		Peer Andrea	28:12		1	RUS RUS A	75:22					
	Pukema Hannu-Pekka	29:11		Pradel Nicola	35:25			Gorchkova Maria	26:44					
	Jokinen Pasi	26:48		Antonini Matteo	31:28			Grand Elena	24:38					
4	CZE CZE A	84:10		11	EST EST	98:55		Tchijkova Ekateri	24:00					
	Redlich Tomáš	27:34			Erm Tõnis	29:07		2	FIN FIN A	75:30				
	Rauch Stanislav	27:31			Vaher Sander	31:03			Joensuu Marttiina	26:12				
	Bouchal Jiří	29:05			Jyrimäe Tõnis	38:45			Saastamoinen O.	25:33				
5	SWE SWE A	85:03			12	SVK SVK	100:02		Mehtälä Katri	23:45				
	Rost Erik	27:41				Parík Peter	31:23		3	CZE CZE A	78:06			
	Johansson Jörgen	28:56				Krajčák Michal	37:21			Hrušková Lenka	26:20			
	Johansson Martin	28:26				Patras Andrej	31:18			Zlesková Daniela	28:10			
6	NOR NOR	85:15				13	SUI SUI	105:31		Böhmová Eva	23:36			
	Watterdal Erik	27:52					Wüthrich Christian	31:18		4	RUS RUS B	81:06		
	Svingheim Magnus	27:55					Ott Simon	39:21			Bronnikova Yulia	28:24		
	Sagberg Torbjøem	29:28					Rüegg Florian	34:52			Kozlova Tatiana	27:04		
7	RUS RUS B	85:34					14	UKR UKR	105:57			Ferchalova Iana	25:38	
	Fabritchev Alexand	26:26						Kubin Andriy	28:48		5	NOR NOR	82:38	
	Batoura Nikolai	30:00						Ufimtsev Oleksiy	36:35			Syvetsen Kari	28:39	
	Bortnic Alexei	29:08						Borys Roman	40:34			Lye Tone	27:00	
								15	LAT LAT	110:47			Overoyen Anne	26:59
									Fomenkovs J.	30:56		6	EST EST	83:49
									Putnins Reinis	34:21			Mäeots Tuuli	27:11
									Karlis Linde	45:30			Limberg Kadri	27:04

Mere Siiri

29:34

7	FIN FIN B	85:43			
	Salmi Laura	28:11			
	Karvonen Eeva	29:43			
	Karjalainen Kaisa	27:49			
8	SWE SWE B	86:31			
	Arnesson Ida	28:15			
	Hamas Klara	27:36			
	Esberg Sofia	30:40			
9	CZE CZE B	90:12			
	Jiřišová Zuzana	30:19			
	Horynová Martina	29:35			
	Viđová Michaela	30:18			
10	MIX MIX	142:50			
	Rat Andrada	45:05			
	Olynyk Iryna	42:21			
	Katona Yvette	55:24			
ITA ITA	mp				
Pradel Sara	36:12				
Murer Johanna	mp				

SKI-O WMOC 2002 - Official results - 1.2.2002

W35

Name	Country	Race I	Race II	TOTAL
1. Pilcová Petra	CZE	90,19(1)	45,50(1)	136,09
2. Gustafsson Johanna	FIN	94,34(2)	45,55(2)	140,29
3. Neumannová Renata	CZE	94,52(3)	52,35(3)	147,27

W40

1. Paráková Maria	SVK	67,15(1)	39,30(3)	106,45
2. Juutilainen Virpi	FIN	77,15(3)	31,08(1)	108,23
3. Pavelková Jindra	CZE	73,51(2)	38,04(2)	111,55

M35

1. Bernard Pierre	FRA	90,14(1)	51,08(1)	141,22
2. Chorniy Pavel	BLR	102,51(2)	53,57(3)	156,48
3. Navrátil Rostislav	CZE	104,18(4)	53,33(2)	157,51
4. Rööm Raivo	EST	103,12(3)	56,57(6)	160,09
5. Schlatter Stefan	SUI	106,58(5)	55,15(5)	162,13
6. Kolář Rudolf	CZE	112,17(6)	60,16(9)	172,33
7. Pärnik Jyri	EST	116,08(7)	62,51(10)	178,59

Lutsberg Ormar

EST	disk	58,46(7)	disk
-----	------	----------	------

(Järg)

ILVES-3**INDIVIDUAALNE ORIENTEERUMISE MITMEPÄEVAJOOKS****Pikasilla, 3. - 5.mai 2002****KOHT:** Pikasilla, Põdrala vald, Valga maakond**MAASTIK**

Hea ja keskmise läbitavusega korrapärase sihivõrguga männi- ja segamets. Mikroreljeefiga parkmetsa alad vahelduvad kraavitatud soiste aladega. Kohati palju tehisauke. Maksimaalne kõrguste vahe maastikul 40m, ühel nõlval 25m.

PROGRAMM:**Reede 3. mai:** stardi algus kell 16.00

lühendatud tavarada

Laupäev 4. mai: stardi algus kell 12.00

tavarada

Pühapäev 5. mai: stardi algus kell 11.00**D21E, H21E - IOF edetabeli võistlus**

tavarada viitstardiga (nööri- ja tugirajal ning HD21E klassides tavaline start)

VÕISTLUSKLASSID

D8NR, H8NR, D10NR, H10NR, D12A, H12A, D12B TR, H12BTR, D14A, H14A, D14B, H14B, D16A, H16A, D16B, H16B, D18, H18, D20, H20, D21E, H21E, D21A, H21A, D21B, H21B, D35, H35, D40, H40, D45, H45, D50, H50, D55, H55, D60, H60, H65

(NR-nöörirada, TR-tugirada)

D21E, H21E klassides peetakse arvestust iga päeva kohta eraldi. Ülejäänud võistlusklassides koondarvestus kolme päeva summas.

Registreerimata võistlejail on võimalik kõigil päevadel startida **avatud rajale**.

Kuni 10-aastaseid lapsi oodatakse igal päeval osalema **minirajal** (eelregistreerimiseta). Raja pikkus on 0,5-1 km. Joostakse pilt-skeemiga nöörirajal. Komposteeritakse skeemi ääres olevatesse lahtritesse, kus on KP number ja sõnaline legend.

MÄRKESÜSTEEM

Kasutatakse SI-süsteemi, välja arvatud minirajal.

STARDIMAKS:

HD 8, 10, 12, 14 25 krooni päevas

HD 16, 18, 20, 60, 65 50 krooni päevas

HD 21, 35, 40, 45, 50, 55 65 krooni päevas

SI-kaardi renditasu on 20 krooni päevas.

REGISTREERIMINE

Koos stardimaksu tasumisega 24.aprillini IVK kaudu. Registreerimisel teatada oma SI-kaardi number või rentimiseks vajalike SI kaartide arv.

LISAINFO

http://welcome.to/ok_ilves

OK ILVES pangaarve: 1120086880 Hansapank kood 767

aadress: PK 161, 50002 Tartu

faks: 07 309 914, e-mail: ok.ilves@mail.ee**Korraldaja:** Orienteerumisklubi ILVES

Minirajal pole eksimist vaja karta

Foto: Harry Veide

43. JÜRIÖÖJOOKS

JÄNEDA, 20. - 21. aprill

Ühisstart 20. aprillil kell 21.00
Jäneda mõisa eest.

AJAKAVA:

17.00 - 19.30 mandaat
20.00 avamine
21.00 start

OSAVÕTJAD: Võistlusest võivad osa võtta kõik orienteerumis- ja spordiklubid, muud spordiühendused, töö- ja õppekollektiivid piiramatult arvu võistkondadega.

Orienteerumisklubide (EOL liikmete) võistkonnad võivad koosneda ainult ühe klubi liikmetest.

Võistkonna suuruseks on 5 võistlejat, neist kaks naist (jooksujärjestus H-D-H-D-H). Võistkonda kuuluvate sportlaste vanuse alampiir on H,D 14.

Eraldi arvestust peetakse **noorte** (vanuste summa kuni 90 aastat (incl.) ja üksikliige mitte vanem kui 20 aastat (s.1982.a. ja hiljem) ning **vet-eranide** (vanuste summa vähemalt 200 aastat ja üksikliige mitte noorem kui 35 aastat (s.1967.a. ja varem) võistkondade vahel.

RADADE LIGIKAUDED

PIKKUSED: H 6-9 km, D 4-5 km.

KAART: 1:15000; h 2,5 m.

MAASTIK: asulalähedane maastik, palju teid ja radu, mets korrapärase

sihivõrguga, maastikku läbib kõrge seljandik ja jõgi, keskmise liigestatusega, mikroreljeefi pesadega, keskmise läbitavusega.

VÕISTLEMISE KORD: teatejooks, kus iga võistleja võib läbida vaid ühe etapi. Võitja on määrustepäraselt esimesena lõpetanud võistkond.

Start suletakse 1 tund peale võitja võistkonna lõpetamist. Viis minutit peale stardi sulgemist antakse ühisstart kõigile veel startimata võistkondadele. Finiš suletakse 2,5 tundi pärast seda.

AUTASUSTAMINE: Võitnud võistkonda autasustatakse rändauhinnaga "Kalevipoeg kivi viskamas". Juhul, kui võidavad külalisvõistkonnad, jäävad rändauhinnad järgmise Jüriööjooksuni hoiule Eesti Maaspordiliitu Jõud.

Autasustatakse ka kolme üldarvestuses parema võistkonna ning parima noorte ja veteranide võistkonna liikmeid.

Eriauhinnadega autasustatakse iga etapi esimest lõpetajat. Korraldajatel on õigus välja panna täiendavalt eriauhindu.

REGISTREERIMINE:

Eelregistreerimine klubi registreerimislehel hiljemalt **31.märtsiks**

2002, hilinenud registreerimisi võetakse vastu 14.aprillini 2002.a. Registreeruda saab Interneti võistluskeskuses või aadressil: Katrin Puusepp, Mäekalda 28, Türi 72212; e-post: ; tel.kodus: (038) 57394
Eelregistreerimine loetakse teostatuks registreerimise ja osavõtumaksu laekumisega.

OSAVÕTUMAKS: Täiskasvanute võistkond **300** krooni, noorte võistkond **150** krooni. Alates orienteerumisklubi 5.võistkonnast osavõtt tasuta.

Osavõtumaks tasuta 31.märtsiks

2002. Järvamaa Orienteerumisklubide Assotsiatsiooni arveldusarvele nr.102200116401010 Eesti Ühispank.
Hilinemisel kuni 14.aprillini osavõtumaks 100% suurem.

KOHALESÕIT: Tähistus Piibe maanteelt Jäneda alevikus.

MUUD: korraldatud on toitlustamise ja pesemise võimalused. Jäneda "Musta täku tallis" toimub Jüriöö pidu. Võimalus tellida öömaja. Info: tel 03859061; 05054495.

KORRALDAJAD: EMSL Jõud, Järvamaa Orienteerumisklubide Assotsiatsioon.

XII PEKO KEVAD

13-14 aprill 2002 KORELA

Võistlusala: Tavarada + lühendatud tavarada

Maastik ja kaart: Seis 2002.a. kevad 1:10 000 h 2,5 m. Kaardi autorid A.Leesik, K.Kalm. Kaart oli osaliselt kasutusel. EMV 2001 Esmakaardistatud maastikku 3m². Mets valdavalt hea kuni keskmise läbitavusega ja väga hea nähtavusega. Reljeef keskmiselt kuni tugevalt liigestatud. Maastik suhteliselt kuiv.

Kohaletesõit: Värskast 9 km Saatse suunas. Tähistus algab Värskast.

Võistlusklassid: HD 8NR, 10NR, 12, 14, 16, 18, 20, 21A, 21B, 35, 40, 45, 50, H55, 60, 65

Programm: Laupäev 14.04.2001 Tavarada, start 12.00.
Pühapäev 15.04.2001 Lühendatud tavarada, start 11.00.

Märkesüsteem: Võistlusel kasutusel SI-süsteem.

Stardimaksud: HD8-14 20.-/päev

HD16-20,60 35 kr/päev

HD21-55 50 kr/päev

Registreerimine: 05.aprillini 2001 aadressil: OK PEKO, Põlvamaa, Värskast 64001, e-mail: raul48@hotmail.ee või IVK.

Stardimaks kanda üle OK PEKO arvele 1120074669 Hansapangas. Hilinejatele kahekordne stardimaks.

Majutus: Ettetellimisel
Värskast sanatoorium (hotell) tel.079 64666, kuni 250 kr/öö
Hirvemäe puhkekeskus tel.079 76105 kuni 250kr/öö
Värskast külalistemaja tel.079 64635, kuni 200 kr/öö
Põrandamajutus tel.079 64756, 15 kr/öö
Puhkemaja (kuni 8 kohta) tel.079 64756, 500 kr/ majaja

Parkimine: 10 kr/päev

Auhinnad: Vastavalt osavõtjate arvule kahe päeva summas. Kõikidele nõõrirajal jooksjatele väike auhind.

Lisainfo: Raul Kudre 079 64 756; 05256695

Peakorraldaja: Raul Kudre

Öiste võistluste hooaeg läheneb -on õige aeg tellida ja korrastada halogeenvalgustust!

Korralik pealamp teeb öisest orienteerumisest uue spordiala!

SILVA

orienteerumisvarustus

KOMPASSID, NOGID, NAASTARID, TAITSID, SÄÄRISED, ILVES-EXTRA VÕISTLUSRIIDED, SPORDI- JA SELJAKOTID, HALOGEENVALGUSTUS, PALJU ABIVAHENDEID

Moscompass - tipptasemel kompassid 200-350 kr

Uuenda varustust enne hooaja algust - kuni 1.04.2002 hinnasoodustus kuni 10%

Ilves-Extra võistlusriietuse ja tuuledresside klubitellimused - uued materjalid

Ergo reisi- ja võistluskindlustuse vormistamine orienteerujaile erisoodustusega

Silva OÜ Skvaier, c/o Mati Poom,
Regati 1, 11911 TALLINN

GSM 050 74686, t. (0)6398651, t. kodus&faks (0)6576118
e-mail: matip@hot.ee, mati@esk.sport.ee

EMV medal on AUTASU, mitte osavõtjamärk!

Olavi Kärner diskussiooni peale, kas EMVtele peaks osavõtuklasse juurde tegema.

Järgmises numbris:

Võistlus: Suusaorienteerumise MM Bulgaarias

Nõuanne: Orienteeruja jõutreening

Nõuanne: uue hooaja nastarid ja nupud

Intervjuu

Võsast väljas

Koondis: Kevadlaager Nõval

Noorendik

Ristsõna

Lugejate kirjad

Tulemused

Võistluskutsed

Seoses pingelise ilmumisgraafikuga palub toimetuskinni pidada kaastööde tähtajast, mis on **25. märts!**

*Orienteeruja peatoimetaja:
Maret Vaher*

25.02.2002

ORIENTUUR'2001-2004

Balti MV 18.-19.05.2002 Leedus

Bussireis 17.-20.05 (Tartu?)-Tallinn-Pärnu-Riia - Leedu - Riia-Pärnu-Tallinn-(Tartu?) ettevalmistamisel. Majustingimused, toitlustamine, reisi hind jm peale konkreetsema kutse saamist.

O-Ringen 20.-26.07.2002 Skövdes, Kesk-Lõuna-Rootsis

Järgmisel aastal möödub 10 aastat legendaarsest 3x1000 Baltimaade orienteeruja võistlusreisist Rootsi 5-päevajooksule Södertäljes. Võimalik meenuetusreis bussi- või minibussiga 18.-27.07.2002. 5 võistlust eritüübilistel, kuid hästijoojastavatel maastikel. 24.06 puhkepäev ja võimalus käia Skara veepargis *Sommarland*. Voodi- ja põrandamajutus või oma telgiga võistluskeskuses. SI. **Osavõtumaksud kuni 30.11.2001(NBI):** -16-a. 180 kr, 17-20 550 kr, 18-20E 725 kr, 21-90 1100 kr ja 21E 1300 kr, **1.12-28.02 +100 kr, 1.03-14.05 +200 kr, 15.05-15.07 +600 kr. Võistlusreisi oodatav hind ilma osavõtumaksuta 3500 kr** (sis. bussikulud, dekipiletid, telgimajutuse võistluskeskuses või põrandamajutuse vabades korterites). Kajutikoha lisa al. 600 kr. Reisikindlustus 7 pv 100 kr ja koos võistluskindlustusega 150 kr. Registreerimis- ja majutusabi oma autodega sõitjale. Esimesel etapil registreerus 8 osavõtjat.

Suvereis 12.-27.08.2002 Ungarisse ja Sloveeniasse

Bussireis Ungari 6-päevajooksule (3 viimast päeva, 12.-17.8) Kiskunmajas Lõuna-Ungaris ja Sloveenia 3-päevajooksule (23.-25.8) Cerknos Edela-Sloveenias. Vahepeal 5 pv puhkust Aadria mere ääres koos ringsõitjate ja rajatreeningu võimalustega. Bussis vaid viimane öö. Ungaris majutus kuni 10-voodiga üürimajades, muu majutus täpsustamisel koos ringsõiduplaaniga ja Sloveenia korraldajatega. Oodatav hind registreerimisel 1.01 - 30.04.02 5900 kr (noortele 5600). Võistlejale klassides D55+ ja H60+ Orienteeri toetus 250 kr. Registreerimisel enne 31.12.2001 hinnasoodustus -150 kr, 1.05-30.06 +200 kr ja 1.07- 1.08 300 kr. SI-sõrme puudumisel rent 100 kr. I osamaks reg-

istreerimisel 2500 kr. Reisikindlustus 16 pv 164 kr ja koos võistluskindlustusega 246 kr. Osavõtjale Orienteer'2002 T-särk.

Veteranide MMV 6.-11.10. 2002 Bendigos, Austraalias

Variant 1: Austraalia - 2.-20.10 - Tallinn-(London-Singapur vm.)-Melbourne-Bendigo (VMM, 2 näidistrada+3 võistlust 6.-11.10)-3 pv ekskursioone (12.-14.10) -Tasmaania saar (3-pv. jooks ja ekskursioone 15.-17.10)-Melbourne-(Hong-Kong vm-London)-Tallinn. Hinnaprognos 35 000 kr.
Variant 2: Uus-Meremaa-Austraalia - 25.09-20.10 - Tallinn-(London-Singapur vm)-Auckland-Rotorua-Wellington-Christchurst-Dunedin-Cristchurst-Melbourne, edasi nagu Variant 1. Hinnaprognos 45 000 kr.
Hinnad ei sisalda toitlustamist. Kohapeal sõit üüriautode või minibussidega, majutus heatasemelistes hotellides. Osavõtjale Orienteer'2002 T-särk. Tasmaania on turismipärl, võrreldav Uus-Meremaaga. Registreerimine osavõtuks on käimas. I osamaks al. 5000 kr. Variant 1 on elujõuline ja toimub, osavõtu soovijaid hetkel 12-15, 2. variandile on hetkel 2-3 soovijat, kuid ka see võib realiseeruda *Orienteeri* korraldusel või võimalikus koostöös World Wide Orienteering Promotion'i (SWE) või World Wide Compass'iga (FIN).

2003. a. Veteranide MMV 13.-17.07 Haldenis, Norras

Bussireis 11.-19.07.2003. Stockholm-Halden ca 550 km. Osavõtumaks kuni 30.09.2002 1500 kr, 1.10.02-31.01.03 1700 kr ja 1.02-15.05.03 2000 kr. Telgi-, põrand- või voodimajutus.

2004.a. Veteranide MMV Itaalias: bussireis tuleb!

Orienteeri reise registreerimine, täpsemad reisekavad ja lisainfo ning Ergo soodsaim reisi- ja võistluskindlustuse vormistamine:

Mati Poom, pk 76, Regati 1, 11911 TALLINN
GSM 050 74686, t. (0)6398651, t. kodus&faks (0)6576118,
e-mail: matip@hot.ee, mati@esk.sport.ee

MÄRTS

30.-31. Metssiga 2002, tavarada, lüh.tavarada

Üru, Kihelkonna vald

Saaremaa OK

APRILL

6. Karjalaskevoistlus; tavarada

SI

Kiigamäe, Vastseliina

VÖRU <http://www.server.ee/okvoru/html/index.html>

7. Lihavõttesprint; lühirada

SI

Kiigamäe

VÖRU <http://www.server.ee/okvoru/html/index.html>

12. Põlva MV öises; öine tavarada

SI

Vinso

KOBRAS

13.-14. Peko Kevad, lüh.tavarada, tavarada

SI

Korela

PEKO

<http://my.tele2.ee/peko/>

12.-18. Rahvusvah. Koolisportiliidu (ISF) MV

San Pedro de Muel POR

ISF

<http://www.schoolsport.org>

17. Tallinna MV, öine tavarada

Kaberla

Kaido Nurja/Urmas Rannu

20.-21. Jüriööjooks; öine segateade

SI

Jäned

MSL JÕUD/JOKA

<http://www.tyri.ee/~jkarud/>

27.-28. Tiomila, öine teade

Surahammar

SWE

MAI

3.-5. Ilves - 3; 3-päeva jooks (2.päev WRE)

SI

Pikasilla

ILVES

http://welcome.to/ok_ilves

4.-5. Thermenland-Open; 2-päeva jooks

Fürstenfeld

AUT

TV Fürstenfeld

thermenland.open@gmx.at

11. Mercury MTBO; rattaorienteerumine

Kolgaküla

MERCURY

11. Rapla MK MV, tavarada

Vardi

ORVAND

12. Virumaa O-jooks ja Eesti Üliõpilaste MV; lühend. tavarada

Väike-Maarja

RAKVERE

<http://www.raok.ee/index.php>

17.-19. Rahvusvah Tartu Üliõpilasmängud, XVIII SELL-I mängud

Tartu

EST

EASL

<http://www.ut.ee/easl>

18.-19. Balti MV; tavarada ja teade

SI

LIT

LOSF

<http://www1.sonex.lt/losf/>

18. Tallinn-2002, tavarada

SI

Viitna

ORION

20. Tallinn-2002, teade

Harjumaa

KOOPERAATOR

25.-26. Eesti MV; lühirada, HD 21 teade

SI

Köverjärve

RAKVERE

JUUNI

1. XXIV Lõuna-Eesti KV, tavarada

SI

Pikajärve

KOBRAS

<http://www.polvamaa.ee/kobras>

2. Rosma jooks (Team 2003 kontrolljooks krossijooksus)

Rosma

PÕLVA

<http://www.polvamaa.ee/kobras>

1.-3. MK etapid 1 - 2 (1 - lühirada, 2 - tavarada)

SI

Chiny-Arion

BEL

IOF / BelOF

<http://www.frso.be/wcup2002/>

7.-9. MK etapid 3 - 5 (3 - sprint, 4 - teade, 5 - tavarada)

SI

Lausanne SU1

IOF/Swiss OF

<http://www.world-cup2002.ch/>

8.-9. Otepää Kevad 2002, lüh.tavarada, tavarada

SI

Kambja

Kape

8. Il Clarioni AV, tavarada

SI

Kaberla

Kaido Nurja.Urmas Rannu

9. Clarioni MTB-O, ratta-o

SI

Kaberla

Kaido Nurja.Urmas Rannu

15.-16. Jukolan ja Venlojen Viesti teatejooks

Asikkala

FIN

AR

<http://www.asikkala-jukola2002.fi/>

21.-23. Euroopa Noorte MV; HD 16, 18 klassid

SI

Gdynia

POL

WKS "Flota"

<http://www.wksflotagdynia.pl/>

29.-30. Suvejooks; 2-päeva jooks

SI

Pudisoo

Orion

29. Valdade suvemängud

Rassi

JOKA

JUULI

30.6.-3.7. MK etapid 6-8 (6 - sprint, 7 - tavarada, 8 - teade) Emit

Röros

NOR

IOF/ NOF

<http://www.roros-il.no/wc2002/>

1.-6. Five Days of the Fortresses (ITA 5-päeva jooks)SI

Folgaria

ITA

FISO

<http://www.fiso.it/5days/>

5.-7. MK etapid 9-10 (9 - lühirada, 10 - pikk rada) Emit

Idre

SWE

IOF/ SOF

<http://www.orientering.se/wc2002idre>

5.-7. Ilvesteade; teate mitmepäevajooks

SI

Hargla

ILVES

http://welcome.to/ok_ilves

?

1. MTBO MM (Ratta-O MM); HD21

SI

?

FRA

IOF

8.-13.

8.-13. Juunioride MM O-jooks

SI

?

ESP

IOF

10.-13.

10.-13. VII 4 EST; 4 päeva jooks

SI

Võiste

West/JOKA

12. VII 4 EST; pargivoistlus, sprint

SI

Pärnu Rannapark

West/JOKA

15.-20. FIN - 5; 5 päeva jooks

Varkaus

FIN

Savon Suunta

<http://personal.inet.fi/urheilu/sasu/>

21.-26. O-RINGEN; 5 päeva jooks

SI

Skövde

SWE

<http://www.oringen.com/>

26.-27. 5th World Rogaining Championships (WRC)

Lesna

CZE

IRF/ CAR

<http://www.top.cz/wrc2002/>

AUGUST

3.-4. JOKA GP, lühirada, tavarada

SI

Jäned

JOKA

<http://www.tyri.ee/~jkarud/>

3.-4. 43-kavlen; veteranide teatejooks

Linköping

SWE

9.-11. 14.Koprakarikas ja juunioride eel-MM

SI

Aarna

EST

KOBRAS

<http://www.polvamaa.ee/kobras>

11.-17. Hungaria Kupa 2002; 6 päeva jooks

Kiskunmajsa

HUN

SZV O-Club

bülletään EOLis

17.-18. Eesti MV; öine tavarada

SI

Malvaste

HOK

18. 41.Hiiumaa karikavoistlused; lüh.tavarada

?

Tahkuna

HOK

20.-24. WUOC (World University Orienteering Championships 2002)

Varna

BUL

FISU

<http://www.ocademic.org/WUOC2002/>

20. MTBO Eesti lahtised esivoistlused

SI

Harjumaa

MARU/EOL

21.-25. European Masters O-Festival

Kiiev

UKR

UOF

<http://www.kievorient.epsilon.kiev.ua/>

24.-25. Tulejoon 2002; 2 päeva laskeorienteerumine

Jägala

PV SK

<http://www.pvsport.ee>

24. Noorte Jukola; noorte teatejooks

Ähtari

FIN

Ähtarin Urheliat

<http://www.ahtarinurheilijat.fi/>

SEPTEMBER

31.8 - 1.9 Eesti MV; tavarada, noorte ja veteranide teade SI

Sudiste

LEHOLA

7. OK Orvand AV, Lühirada

Kuimetsa

OK Orvand

7. Lääne-Virumaa MV, lüh. tavarada

Köverjärve

Rakvere OK

8. Männikumäe MTB-O

Viitna

Rakvere OK/MTÜ Männikumäg

8. Järvamaa MV, lüh. tavarada

Jäned

JOKA

14. Eesti MV, pikk rada

Hargla

OK Ilves

21. Kõrvemaa 2002, rogain; rattao

Kõrvemaa

OK Orion

21.-22. EST-LAT-LIT noortematš ja Põlva MV, tavarada, teade

Mustaoja

OK Peko / EOL

25.-30. EM ja MK 11.-14. etapid, (lühirada, teade, sprint, tavarada)

Sümeg

HUN

IOF / HOF

27. EKSL MV, tavarada

Mustla-Nõmme

EKSL / JOKA

BŘÍZKY

1 : 15 000, E = 5m

30. 1. 2002 / Long distance event (Jwoc + Fyoc)

SANDER VAHER

Junior World Ski-Orienteering Championships
World Masters Ski-Orienteering Championships
European Youth - Orienteering Championships

JABLONEC NAD NISOU - HARRACHOV
27.1. - 3.2.2002

Deník Jablonecka

M 18/1

--- 2. ring

Evidenční map OB:02 05 02 L

Masopisní podílky:
M 18/1 OB Břízky 1992 (L 1992)
Spracoval pro LOB:
Miroslav Horáček
Spracoval a vydal ©:
Ski orienteering 2002
Výtisk L 2002:
tiskárna Žaket, Praha
Správce mapy:
Ski orienteering 2002
Sportovní 310
466 00 Jablonec nad Nisou
tel.: 0428/704857
e-mail: skio2002@nextra.cz

